រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ប្លង់មេរៀន

ស្តីពី

ការលើកកម្ពស់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌

354.968
SOC
Sh. Training

library.ncdd.gov.kh
013526

ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២

មាតិកា

ការចាប់ផ្តើមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ៖ ១

ផ្នែកទី១ ៖ តម្រង់ទិស

ប្លង់មេរៀនទី១ ៖ គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារវ័យដំបូង........ ៥

ប្លង់មេរៀនទី២ ៖ ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ........ ១៣

ប្លង់មេរៀនទី៣ ៖ តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ គ.ក.ន.ក........ ២១

ប្លង់មេរៀនទី៤ ៖ ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យបង្កើនសមត្ថភាពកសាងផែនការ និងការចាត់អាទិភាព.... ២៥

ប្លង់មេរៀនទី៥ ៖ ការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និងការកៀរគរធនធាន ៣៧

ប្លង់មេរៀនទី៦ ៖ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ការវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍........ ៤១

ផ្នែកទី២ ៖ ការផ្តោតស៊ីជម្រៅលើសមធម៌សង្គម

ប្លង់មេរៀនទី១ ៖ កិច្ចសហការជាមួយសហគមន៍ ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយ និងការដោះស្រាយ........ ៤៥

ប្លង់មេរៀនទី២ ៖ ការថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសារ និងយន្តការគាំទ្រសហគមន៍ ៥៦

ប្លង់មេរៀនទី៣ ៖ ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីឱ្យមានឥទ្ធិពលលើអ្នកដទៃ........ ៦២

ការសន្និដ្ឋានបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ៦៧

ប្លង់មេរៀន

ការចាប់ផ្តើមវគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ប្លង់មេរៀន

ការចាប់ផ្ដើមវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖ • បង្កើនទំនាក់ទំនងឱ្យកាន់តែល្អប្រសើររវាងអ្នកចូលរួម • រៀបរាប់ពីគោលដៅ គោលបំណង និងកាលវិភាគរបស់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល • រំលឹកគោលការណ៍មួយចំនួនសម្រាប់អនុវត្តន៍ក្នុងវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល
ខ្លឹមសារមេរៀន	• គោលដៅ គោលបំណង និងកាលវិភាគរបស់វគ្គ • គោលការណ៍សម្រាប់អនុវត្តន៍
រយៈពេល	៦០នាទី
សម្ភារៈ	• ក្រដាសផ្ទាំងធំ ក្រដាសពណ៌ ហ្វឺត ស្កុត និងកន្ត្រៃ • គោលដៅ គោលបំណង និងកាលវិភាគនៃវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល
វិធីសាស្ត្រ	• ការបំផុសគំនិត • បទបង្ហាញ

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន

រយៈពេល	**ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ**	**សម្ភារៈ**
០៥ នាទី	**១. ការចុះឈ្មោះអ្នកចូលរួម** • អ្នកសម្របសម្រួលត្រៀមជាស្រេចនូវបញ្ជីវត្តមាន និងសម្ភារៈសិក្សា • អញ្ជើញអ្នកចូលរួមចុះវត្តមាន និងចែកសិក្សា	បញ្ជីវត្តមាន សិក្សា
០៥នាទី	**២. ការបើកវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល** • អ្នកសម្របសម្រួលគួររៀបចំសុន្ទរកថាជាស្រេចឬក៏ពិភាក្សាផ្ទាល់ជាមួយគណៈអធិបតីអំពីសកម្មភាពសំខាន់ៗនៃវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល ។ • អញ្ជើញគណៈអធិបតីឡើងថ្លែងសុន្ទរកថា	សុន្ទរកថា
១០ នាទី	**៣. បង្ហាញសេចក្ដីផ្ដើម និងគោលបំណងមេរៀន** • **សេចក្ដីផ្ដើម ៖** វគ្គតម្រង់ទិសនេះ ផ្ដោតទៅលើទិដ្ឋភាពរួមនៃការលើកកម្ពស់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ និងបញ្ហាផ្សេងៗ។ ដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹង និងជំនាញទាមទារឱ្យមានការចូលរួមក្នុងកិច្ចការនានាក្នុងមេរៀននីមួយៗ ឱ្យបានពេញលេញ។ • **បង្ហាញគោលបំណងមេរៀន ៖** – បង្កើនទំនាក់ទំនងឱ្យកាន់តែល្អប្រសើររវាងអ្នកចូលរួម ។ – រៀបរាប់គោលដៅ និងគោលបំណង និងកាលវិភាគបណ្ដុះបណ្ដាល – រំលឹកគោលការណ៍មួយចំនួនសម្រាប់អនុវត្តន៍ក្នុងវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
១៥នាទី	**៤. ការណែនាំឱ្យស្គាល់គ្នា** • អ្នកសម្របសម្រួលអាចប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រផ្សេងៗ ក្នុងការណែនាំឱ្យស្គាល់គ្នា ដើម្បីឱ្យស្គាល់ឈ្មោះ តួនាទី ទីកន្លែងធ្វើការងារ និងចំណង់ចំណូលចិត្ត...។ល។	
១០នាទី	**៥. ការរំពឹងទុក បទបង្ហាញគោលដៅ គោលបំណង និងកាលវិភាគ** • អ្នកសម្របសម្រួលចែកសិក្ខាកាមជាគូៗ • អ្នកសម្របសម្រួលចែកក្រដាសកាតពណ៌០២សន្លឹកក្នុង១ក្រុម(ពណ៌ផ្សេងគ្នា) • ក្រុមនីមួយៗ សរសេរការរំពឹងទុកពីវគ្គ១សន្លឹក និង១ទៀតពីការបារម្ភ • អ្នកសម្របសម្រួលប្រមូលបិទលើក្ដារខៀន ឬក្រដាសផ្ទាំងធំ រួចបូកសរុប • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញគោលដៅ និងគោលបំណង និងកាលវិភាគ	គោលដៅ គោលបំណង និង កាលវិភាគ
១០នាទី	**៦. ការកំណត់វិន័យ ឬគោលការណ៍សម្រាប់អនុវត្តក្នុងវគ្គ** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញវិន័យ ឬគោលការណ៍សម្រាប់អនុវត្តន៍ក្នុងវគ្គរួចស្នើ ឱ្យសិក្ខាកាមកែសម្រួលឡើងវិញ បើចាំបាច់	
១០នាទី	**៧. ការគ្រប់គ្រងថ្នាក់** • ចែកសិក្ខាកាមជា ៣ក្រុម ដោយមួយក្រុមទទួលខុសត្រូវមួយថ្ងៃ • ក្រុមនីមួយៗត្រូវតែទទួលខុសត្រូវក្នុងការ ៖ – រៀបចំថ្នាក់ពេញមួយថ្ងៃ – គ្រប់គ្រងពេលវេលា – ល្បែងថាមពល – ជំនួយអ្នកសម្របសម្រួល(បើចាំបាច់) និង – រំលឹកមេរៀនពេលព្រឹកថ្ងៃបន្ទាប់	
៥នាទី	**៨. ការសន្និដ្ឋានបញ្ចប់មេរៀន** • សង្ខេបមេរៀន • តើអ្នកបានរៀនចំណុចសំខាន់អ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ?	

គោលដៅវគ្គ គោលបំណង និងកាលវិភាគរបស់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ក). គោលដៅវគ្គ ÷

សិក្ខាកាមមានសមត្ថភាពក្នុងការរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងថវិកា សម្រាប់លើកកម្ពស់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌។

ខ). គោលបំណងវគ្គ ÷ នៅចុងបញ្ចប់នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖

- រៀបរាប់បានពីសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារតូច និងសារៈសំខាន់នៃការអភិវឌ្ឍកុមារក្នុងគ្រួសារ
- ពិពណ៌នាបានពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.កក្នុងការលើកកម្ពស់សេវាសង្គម ប្រកបដោយសមធម៌ និងត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយ
- ប្រើប្រាស់សូចនាករសំខាន់ៗ ដែលបានមកពីឧបករណ៍នានា ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាព និងថវិកា ប្រកបដោយសមធម៌ និងឆ្លើយតបទៅ នឹងតម្រូវការរបស់ ស្ត្រី និងកុមារព្រម ទាំងជនដែលងាយរងគ្រោះ
- ប្រើប្រាស់ទម្រង់តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងទម្រង់របាយការណ៍
- កំណត់បានបញ្ហាជាយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលមានឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារងាយរងគ្រោះ នៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ និងបង្កើតហេតុផលមួយដើម្បីស្វែងរកមតិគាំទ្រសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមារដែលងាយរងគ្រោះ។

គ). កាលវិភាគ

ពេលវេលា	ប្រធានបទ	អ្នកសម្របសម្រួល
	ថ្ងៃទី១ ៖ ផ្នែកទី១	
០៧:៣០-០៨:០០	ការចុះឈ្មោះ	
០៨:០០-០៩:០០	ការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល: កិច្ចស្វាគមន៍ និងសេចក្តីផ្តើម	
០៩:០០-០៩:៣០	មេរៀនទី១ : គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគនៅវ័យដំបូង	
០៩:៣០-០៩:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៩:៤៥-១១:០០	មេរៀនទី១ : គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគនៅវ័យដំបូង	
១១:០០-១១:៣០	មេរៀនទី២ : ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ	
១១:៣០-០២:០០	**អាហារថ្ងៃត្រង់**	
០២:០០-០៣:០០	មេរៀនទី២ : ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ	
០៣:០០-០៣:៣០	មេរៀនទី៣ : តួនាទី និងគោលបំណងរបស់ គ.ក.ន.ក	
០៣:៣០-០៣:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៣:៤៥-០៥:០០	មេរៀនទី៣ : តួនាទី និងគោលបំណងរបស់ គ.ក.ន.ក	

ពេលវេលា	ប្រធានបទ	អ្នកសម្របសម្រួល
ថ្ងៃទី២៖ ផ្នែកទី១		
០៧:៣០-០៨:០០	មេរៀនទី៣ : តួនាទី និងគោលបំណងរបស់ គ.ក.ន.ក (ត)	
០៨:០០-០៩:៣០	មេរៀនទី៤ : ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពកសាងផែនការ និងចាត់អាទិភាព	
០៩:៣០-០៩:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៩:៤៥-១១:០០	មេរៀនទី៤ : ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីបង្កើនសមត្ថភាពកសាងផែនការ និងចាត់អាទិភាព	
១១:០០-១១:៣០	មេរៀនទី៥ : ការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និងការកៀរគរធនធាន	
១១:៤៥-០២:០០	**សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់**	
០២:០០-០២:៣០	មេរៀនទី៥ : ការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និងការកៀរគរធនធាន	
០២:៣០-០៣:៣០	មេរៀនទី៦ : ការត្រួតពិនិត្យ ការវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍	
០៣:៣០-០៣:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៣:៤៥-០៤:៣០	មេរៀនទី៦ : ការត្រួតពិនិត្យ ការវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍	
០៤:៣០-០៥:០០	ធ្វើរំលឹកឡើងវិញនូវមេរៀនថ្ងៃទី១ និងថ្ងៃទី២ • ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងថ្ងៃទី១ និងទី២ • បង្ហាញពីមាតិកា និងលទ្ធផលរំពឹងទុកថ្ងៃទី៣ ការឆ្លុះបញ្ចាំងលើការងាររបស់ គ.ក.ន.ក ជោគជ័យ និងការប្រឈម	
ថ្ងៃទី៣៖ ផ្នែកទី២		
០៧:៣០-០៩:០០	មេរៀនទី១ : ការជួយសហគមន៍មុនពេល និងក្នុងអំឡុងពេលអាសន្ន	
០៩:០០-០៩:៣០	មេរៀនទី២ : ការថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសារ និងយន្តការគាំទ្រសហគមន៍	
០៩:៣០-០៩:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៩:៤៥ -១០:៣០	មេរៀនទី២ : ការថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសារ និងយន្តការគាំទ្រសហគមន៍	
១០:៣០-១១:៣០	មេរៀនទី៣ : ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីមានឥទ្ធិពលលើអ្នកដទៃ	
១១:៣០-០២:០០	**សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់**	
០២:០០-០៣:៣០	មេរៀនទី៣ : ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីមានឥទ្ធិពលលើអ្នកដទៃ	
០៣:៣០-០៣:៤៥	**សម្រាកអាហារសម្រន់**	
០៣:៤៥-០៣:៤៥	បិទវគ្គ	

ផ្នែកទី១

វគ្គតម្រង់ទិស

ប្លង់មេរៀនទី១

គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារវ័យដំបូង

ប្លង់មេរៀនទី ១

គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារវ័យដំបូង

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀន សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ • ពិព័ណនាបានពីភាពខុសៗគ្នានៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃវដ្តជីវិត • ពិព័ណនាបានពីសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគនៅក្នុងដើមឆ្នាំដំបូង • រៀបរាប់បានពីអត្ថន័យសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ • វិភាគបានទៅលើចំណុចនៃការអភិវឌ្ឍក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ នៃវដ្តជីវិត រួមមាន ៖ តម្រូវការ បញ្ហាផ្សេងៗ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក។
ខ្លឹមសារមេរៀន	១. សារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារតូចនៅក្នុងដើមឆ្នាំដំបូង ២. វិធីសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ ៣. តម្រូវការរួមរបស់កុមារ ៤. អ្វីទៅជាសមធម៌ និងហេតុអ្វីបានជាផ្តោតទៅលើសមធម៌ ៥. តួនាទី គ.ក.ន.ក ក្នុងការវិភាគពី បញ្ហា តម្រូវការ និងការទទួលខុសត្រូវ
រយៈ ពេលសរុប	១៥៥ នាទី
សម្ភារៈចាំបាច់	ប៊ិចហ្វឺត កាតពណ៌ ក្រដាសផ្ទាំងធំ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិក គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី១មេរៀនទី ១ ទំព័រ ១ដល់ទី ៨
វិធីសាស្ត្រ	ពិភាក្សាក្រុមតូច ពិភាក្សាក្រុមធំ ការធ្វើបទបង្ហាញ និងពិពណ៌ព័ត៌មាន។

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន៖

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
១៥ នាទី	**១. បទបង្ហាញពីសេចក្តីផ្តើម និងគោលបំណងនៃមេរៀន** **ក). សំណួរបំផុស និងបទបង្ហាញ** អ្នកសម្របសម្រួលផ្តើមសេចក្តីដោយនិយាយប្រយោគខាងក្រោម៖ លោក លោកស្រី បានដឹងហើយថាការងាររបស់គ.ក.ន.ក គឺផ្តោតទៅលើស្ត្រី និងកុមារ។ ដូច្នេះដើម្បីបំពេញការងារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព លោក លោកស្រី ត្រូវដឹងពីបញ្ហានានា ដែលអាចកើតមាន និងអាចរាំងដល់ការអភិវឌ្ឍនៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃវដ្តជីវិតជាពិសេសដំណាក់កាលដំបូង។ • អ្នកសម្របសម្រួលបន្ទាប់មកធ្វើការពន្យល់ទៅលើគោលបំណងនៃមេរៀនដូចខាងក្រោម ៖ – ពិព័ណនាបានពីភាពខុសៗគ្នានៅក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗនៃវដ្តជីវិត – ពិព័ណនាបានពីសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគនៅក្នុងដើមឆ្នាំដំបូង – រៀបរាប់បានពីអត្ថន័យសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ – វិភាគបានទៅលើចំណុចនៃការអភិវឌ្ឍ រួមមាន តម្រូវការបញ្ហា	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	ផ្សេងៗ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក ក្នុងការកសាងផែនការសកម្មភាពសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌។ **កំណត់សម្គាល់** នៅក្នុងមេរៀននេះ យើងនឹងពិភាក្សាពីវដ្តជីវិតនៃការអភិវឌ្ឍពីសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគនៅវ័យដំបូង និងពីអត្ថន័យនៃការផ្តល់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌។ បន្ទាប់មកយើងនឹងដកស្រង់គំនិតទាំងអស់នោះ ទៅធ្វើការវិភាគពីតម្រូវការ និងបញ្ហានានា ដែលប៉ះពាល់ទៅដល់ស្ត្រី និងកុមារនៅដំណាក់កាលផ្សេងៗនៃវដ្តជីវិត ព្រមទាំងកំណត់ពីការទទួលខុសត្រូវនានារបស់ គ.ក.ន.ក ដែលអាចធ្វើទៅបាន។ មេរៀននេះជួយសិក្ខាកាមឱ្យកាន់តែយល់ច្បាស់អំពីវិធីសាស្ត្រនៃវដ្តជីវិត ការគាំពារ និងការអភិវឌ្ឍកុមារតូច និងរបៀប ដែលសមាជិក គ.ក.ន.ក ធ្វើការគាំទ្រទៅដល់ស្ត្រី និងកុមារ នៅក្នុងឃុំរបស់អ្នក។	គោលបំណងមេរៀន
៤៥ នាទី	**២. គោលវិធីវដ្តជីវិត និងសារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារវ័យដំបូង** **២.១. ទស្សនៈរួមនៃវដ្តជីវិត** **ក). សំណួរបំផុស ៖ តើអ្វីទៅគឺជាគោលវិធីវដ្តជីវិត?** • អ្នកសម្របសម្រួលសួរ សំណួរបំផុសគំនិតទៅក្រុមធំថា តើវដ្តនៃជីវិតបែក ចែកជាប៉ុន្មានដំណាក់កាល? ដំណាក់កាលនីមួយៗត្រូវការអ្វីខ្លះ? តើអាចមានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះ ក្នុងដំណាក់កាលនីមួយ? • អ្នកកត់ត្រាត្រូវកត់ត្រាចម្លើយរបស់សិក្ខាកាមនៅលើក្រដាសធំ • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញនិយមន័យគោលវិធីវដ្តជីវិត និងឧទាហរណ៍ ៖ ក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ។ ចំណាំ៖ អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថា តម្រូវការ បញ្ហា និងការអន្តរាគមន៍ក្នុងដំណាក់កាលនីមួយៗ នឹងយកទៅពិភាក្សាលម្អិតបន្ថែមទៀត **ខ). ពន្យល់ពាក្យ** • ការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារពី(-៩ខែ) ដល់៥ឆ្នាំ មានន័យថា ជារយៈពេលដែលកុមារអភិវឌ្ឍន៍ចាប់តាំងពីពេលក្នុងផ្ទៃម្តាយរយៈពេលជាង៩ខែរហូតដល់ពេលអាយុ៥ឆ្នាំ។ **២.២. គោលវិធីចម្រុះទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ** **ក). បង្ហាញរូបភាព និងពន្យល់ខ្លឹមសារ** • អ្នកសម្រួលសម្រួលចាប់ផ្តើមបង្ហាញ រូបភាព គោលវិធីចម្រុះទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ ព្រមទាំងពន្យល់បន្ថែមនូវខ្លឹមសារដូចជា ៖ នៅក្នុងរូបភាព	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	នៃការអភិវឌ្ឍទាំង ៥ផ្នែកនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះកុមារ ហើយចំណុចទាំងអស់នេះមិនអាចបំបែកចេញពីគ្នាបានទេ។	

ឧទាហរណ៍៖

បើសិនជាកុមារអាយុ៧ឆ្នាំញ៉ាំតែបបរសជម្មតានោះកុមារមិនបានទទួលប្រភេទអាហាររូបត្ថម្ភដ៏ត្រឹមត្រូវទេ(តម្រូវការខាងរាងកាយ) វាអាចធ្វើឱ្យការអភិវឌ្ឍផ្នែកស្មារតីរបស់កុមារនេះមានភាពយឺតយ៉ាវ។ កុមារដែលមិនត្រូវបានទទួលការគាំទ្រផ្នែកស្មារតី និងការស្រលាញ់បីបាច់ ថែរក្សាអាចធ្វើឱ្យការសិក្សាជួបការលំបាក។

វិធីសាស្ត្រគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ នឹងពិចារណាគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅលើតម្រូវការទាំងអស់របស់កុមារ។

កំណត់ចំណាំ៖

អ្នកសម្របសម្រួលអាចចម្លងខ្លឹមសារការអភិវឌ្ឍចម្រុះដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ និងបិទនៅជញ្ជាំង។

២.៣ ហេតុអ្វីបានជាត្រូវវិនិយោគកុមារនៅវ័យដំបូង?

ក). សំណួរបំផុស

- តើលោក លោកស្រីភាគច្រើនមានកុមារតូចៗនៅក្នុងផ្ទះ តើលោក លោកស្រីបានធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីពួកគេ?
- ហេតុអ្វីបានជាត្រូវវិនិយោគកុមារនៅវ័យដំបូង?
  - អ្នកសម្របសម្រួលចែកក្រដាសកាតពណ៌ឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ
  - អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមពិភាក្សាជាក្រុមតូចពីរនាក់ៗ
  - សិក្ខាកាមសរសេរលើក្រដាសពណ៌នូវចម្លើយ ដែលពួកគេពិភាក្សាមួយក្រដាសកាតមួយគំនិត
  - អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមអាន រួចអ្នកសម្របសម្រួលបូកសរុបដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ
  - អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការបូកសរុប និងបង្ហាញ ការវិនិយោគកុមារនៅវ័យដំបូងដែលវាមានសារៈ ប្រយោជន៍ក្នុងវិធីកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និងទទួលលទ្ធផលខ្ពស់។

ខ). សេចក្តីសង្ខេប ៖

- អ្នកសម្របសម្រួលនឹងធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយសង្ខេបដូចខាងក្រោម៖ ការគាំពារ និងការអភិវឌ្ឍកុមារតូចគឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ ការទទួលអាហាររូបត្ថម្ភមិនគ្រប់គ្រាន់ចំពោះកុមារតូច គឺជាបញ្ហាដ៏ធំនៅក្នុង

រយៈពេល	ដំណាក់ និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	ប្រទេសកម្ពុជា។ ៤៤% នៃកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំកើតជំងឺក្រិន (អាយុពួកគេក៏ខ្លីផងដែរ) កង្វះរបបអាហារ និងការផ្ដល់អាហារមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ការបំបៅ ដោះកូនមិនបានត្រឹមត្រូវ ការឆ្លងជំងឺរាំរ៉ៃ និងកង្វះការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងដំណាក់កាលនេះ នាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការអភិវឌ្ឍពេញលេញរបស់កុមារ និងអាចជះផលជាអវិជ្ជមានថែមទៀត ដល់ពួកគេនាពេលអនាគតដូចជា ៖ បញ្ហាសុខភាពទន់ខ្សោយ អវិជ្ជា និងភាពក្រីក្រដែលនៅភ្ជាប់ជា មួយពួកគេរហូតដល់ពេញវ័យ។ • ដូច្នេះវាមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ គ.ក.ន.ក ត្រូវធ្វើការផ្ដោតទៅលើការគាំពារ និងការអភិវឌ្ឍកុមារតូច ដើម្បីជួយឱ្យសមាជិកសហគមន៍ក្នុងការយល់ដឹងពីតម្រូវការ ក្នុងការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើការគាំពារ និងការអភិវឌ្ឍកុមារតូច ចាប់តាំងពីដំណាក់កាលលូតលាស់ដំបូងរហូតដល់អាយុ៦ឆ្នាំ។ ការវិនិយោគនៅក្នុងវ័យដំបូង គឺជាកត្តាដែលធ្វើឱ្យមានសមភាពបំផុតក្នុងការកាត់បន្ថយនូវគម្លាតផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងបង្ការកើនឡើងនៃគម្លាតនេះ។ • មុនពេលចូលទៅផ្នែកបន្ទាប់ អ្នកសម្របសម្រួល ប្រាប់អ្នកចូលរួមមើលទៅលើឯកសារយោងនៃអាហាររូបត្ថម្ភនៅក្នុងឯកសារជំនួយស្មារតី។	
៣០ នាទី	**៣. សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌** **ក). តើអ្វីទៅគឺជាសមធម៌?** **បំផុសគំនិត និងលំហាត់ ៖** • អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមលើកឧទាហរណ៍។ ហើយធ្វើការកត់ចំណាំដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងប្រាកដថាគឺមិនមានការច្រលំជាមួយនឹងសមភាពឡើយ។ • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញនិយមន័យ។ អ្នកសម្របសម្រួលអាចធ្វើលំហាត់១.១ បើសិក្ខាកាមមិនទាន់យល់ច្បាស់ពីអត្ថន័យសមធម៌ ត្រូវសួរសិក្ខាកាមពីប្រយោគដែលបានអាន តើអ្វីជាសមភាព ឬសមធម៌? **សមភាព** ៖ ភាពស្មើគ្នា មិនថាធំ ឬតូច មាន ឬក្រ **សមធម៌** ៖ យុត្តិធម៌ អ្នកក្រក៏ទទួលបានសេវា អ្នកមានក៏ទទួលបាន។ ដោយសារតែអ្នកមានលទ្ធភាពទទួលសេវា គ.ក.ន.ក ក៏ដូចជា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើក្រុមប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រ ឬក្រុមដែលងាយរងគ្រោះ ធ្វើបែបណាឱ្យពួកគេទទួលបានសេវាសុខភាព និងសេវាផ្សេងៗ ទៀតដូចជាអប់រំ។	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	ខ). ហេតុអ្វីបានជាត្រូវឱ្យមានសមធម៌? **បទបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃសមធម៌** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីសារៈសំខាន់នៃសមធម៌ និងបញ្ជាក់ពីឫសគល់នៃបញ្ហាអសមធម៌ចេញមកពីកត្តាក្រីក្រ។ • បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយថា ការផ្តល់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌មានន័យថាផ្តោតទៅលើប្រជាជនដែលងាយរងគ្រោះ។ • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរបន្ថែមថា ៖ តើយើងអាចដឹងថាអ្នកទាំងនោះជាជនដែលងាយរងគ្រោះ ដោយរបៀបណាដែរ? • បន្ទាប់មក តាមការកំណត់ពីគ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះ ដើម្បីធ្វើការយល់ដឹងទៅលើអត្ថន័យនៃគ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះ ព្រមទាំងរបៀប ដែលអាចជួយឱ្យ គ.ក.ន.ក នៅតំបន់គោលដៅងាយស្រួល ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់ខ្លួនផ្សេងៗ។ – ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនិតិសម្បទា បានឱ្យនិយមន័យទៅលើកុមារដែលងាយរងគ្រោះ – ក្រសួងផែនការ និតិវិធីនៃអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណក្រីក្រ សម្រាប់ធ្វើការកំណត់គ្រួសារក្រីក្រ។ **កំណត់ចំណាំ ៖** – យោងទៅឯកសារជំនួយស្មារតី ស្តីពី ប័ណ្ណគ្រួសារក្រីក្រ និងផែនទីសេវាសង្គម។ – រំលឹកសិក្ខាកាមអំពីសារៈប្រយោជន៍នៃទិន្នន័យដែលអាចប្រើប្រាស់បាននៅក្នុងទិន្នន័យឃុំ។ • ចុងបញ្ចប់អ្នកសម្របសម្រួលនឹងផ្តល់ឱ្យសិក្ខាកាមនៅពេលវេលាដ៏សមរម្យ ដើម្បីសួរសំណួរ ក៏ដូចជាការបញ្ជាក់ផ្សេងៗឱ្យកាន់តែច្បាស់មុននឹងចូលទៅផ្នែកមួយទៀត។	
១ ម៉ោង	**៤. លំហាត់ការពិពណ៌នាលទ្ធផលពិភាក្សា** • អ្នកសម្របសម្រួលចាប់ផ្តើមពន្យល់គោលបំណងនៃការពិភាក្សា៖ ការពិភាក្សានេះ នឹងផ្តល់ឱ្យអ្នកទាំងអស់គ្នានូវឱកាសដើម្បីធ្វើការអនុវត្តវិភាគពីការលូតលាស់ តម្រូវការ និងបញ្ហាផ្សេងៗនៃដំណាក់កាលនីមួយៗ និងព្រមទាំងធ្វើការពិភាក្សា តើវិធីណាដែល គ.ក.ន.ក អាចធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាដែលបានរកឃើញ។ **ការពិភាក្សាក្រុមតូច ៖** • អ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកសិក្ខាកាមជា៤ក្រុម ទៅតាមដំណាក់កាល	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	នីមួយៗ នៃវដ្តជីវិត។ – ចាប់តាំងពីការលូតលាស់ដំបូង ទៅ អាយុ៥ឆ្នាំ (វ័យដំបូង) – ៦ ទៅ ១២ឆ្នាំ (បឋមវ័យ) – ១៣ ទៅ ១៨ឆ្នាំ (វ័យជំទង់) – មនុស្សពេញវ័យ • អ្នកសម្របសម្រួល និងផ្តល់ជូនជាឧទាហរណ៍ ដែលធ្វើការបង្ហាញពីការវិភាគពីបញ្ហា នៃដំណាក់កាលនីមួយៗ ព្រមទាំងធ្វើការកំណត់រកឱ្យឃើញពីការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិក គ.ក.ន.ក។ • ក្រុមនីមួយៗនឹងធ្វើតាមឧទាហរណ៍នៃទម្រង់ដែលបានបង្កើតនៃបទពិសោធន៍ បញ្ហា និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក ព្រមទាំងសរសេរចម្លើយដាក់នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។ • នៅពេលដែលក្រុមពិភាក្សាចប់ អ្នកសម្របសម្រួលស្នើសុំទៅអ្នកចូលរួមដើម្បីធ្វើការបង្ហាញលទ្ធផលដែលបានវិភាគដោយការដើរមើលជុំវិញតាមក្រុមនីមួយៗ • ក្នុងខណៈពេលដែលដើរមើល អ្នកសម្របសម្រួលនឹងលើកឡើងនូវបញ្ហាមួយចំនួន និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក ដើម្បីជានាថាកិច្ចពិភាក្សានោះ មានការផ្តោតទៅលើសមធម៌ និងតម្រូវការចាំបាច់របស់កុមារតូច។ • មុនពេលបញ្ចប់មេរៀននៃផ្នែកនេះ អ្នកសម្របសម្រួលនឹងយោង ផងដែរទៅលើមូលនិធិសមធម៌សុខភាព និងសៀវភៅអាសយដ្ឋានសេវាកម្មសម្រាប់អ្នកងាយរងគ្រោះ ឆ្នាំ២០១០ ដែលមានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម។ **មូលនិធិសមធម៌សុខភាព** • អ្នកសម្របសម្រួលសួរទៅអ្នកចូលរួម តើនរណាខ្លះស្គាល់ ឬធ្លាប់ឮពីមូលនិធិសមធម៌សុខភាពនៅក្នុងមូលដ្ឋាន?។ • បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួល អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកចូលរួម ធ្វើការពិព័ណនាសង្ខេបនៃបទពិសោធរបស់ពួកគេ។ • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញអំពីមូលនិធិសមធម៌សុខភាព។ **កំណត់ចំណាំ៖** • មូលនិធិសមធម៌សុខភាព គឺជាប្រព័ន្ធដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នៃលទ្ធភាពទៅរកសេវាសុខភាពដោយ អ្នកក្រីក្រ។ **សៀវភៅអាសយដ្ឋានសេវាកម្មសម្រាប់អ្នកងាយរងគ្រោះ ឆ្នាំ២០១០** • ព័ត៌មានក្នុងសៀវភៅនេះជួយយ៉ាងសំខាន់ទៅដល់ប្រជាជន ដែលងាយ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	រងគ្រោះក្នុងការស្វែងរកសេវាកម្មសំខាន់នានា។ • ការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ មានបំណងផ្តល់ជូននូវអាសយដ្ឋាន និងលេខទូរស័ព្ទទាក់ទងដែលងាយ ស្រួលអាចទៅរកសេវាជាច្រើនដូចជា៖ ការថែទាំសុខភាព ការគាំទ្រចិត្តសាស្ត្រ វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំស្តីពីការស្វែងរកមតិគាំទ្រ ជំនួយផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស និងការបង្កើនប្រាក់ចំណូល... • អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់ឧទាហរណ៍នៃព័ត៌មានដែលផ្តល់ឱ្យនៅក្នុងសៀវភៅអាសយដ្ឋានសេវាកម្ម។ • **សន្និដ្ឋាន ៖** អ្នកសម្របសម្រួលសរុប និងផ្តល់អនុសាសន៍។	
៥នាទី	**៥. សន្និដ្ឋាន** ១. វដ្តជីវិតនៃការអភិវឌ្ឍ គឺជាឧបករណ៍មួយមានសារៈប្រយោជន៍ ដើម្បីធ្វើការវិភាគបញ្ហា និងតម្រូវការនានាដែលបានជះឥទ្ធិពលទៅដល់ស្ត្រី និងកុមារនៃដំណាក់កាលនីមួយៗនៃជីវិត។ ២. ការអភិវឌ្ឍគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ គឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ដូចជា៖ ការអភិវឌ្ឍផ្នែករាងកាយ(សុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភ គឺវាមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និតទៅនឹងការអភិវឌ្ឍផ្នែកស្មារតី អារម្មណ៍ និងសង្គម)។ ៣. មានភស្តុតាងច្បាស់លាស់ថាការវិនិយោគកុមារនៅវ័យដំបូង គឺមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ព្រមទាំងនាំឱ្យមានភាពជាវិជ្ជមាន និងលទ្ធផលមានប្រសិទ្ធិភាពខ្ពស់។ **ឧទាហរណ៍ ៖** ការវិនិយោគទៅលើការអប់រំក្មេងស្រី គឺវាមានទំនាក់ទំនងធ្វើឱ្យមានការឆ្លងទន្លេប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងមានសុខភាពល្អ។ វាមានសារៈសំខាន់ផងដែរ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដថាសេវាសង្គមជួយកាត់បន្ថយបញ្ហាមិនមានសមធម៌មួយចំនួន និងជាពិសេសតម្រូវការក្រុមមួយចំនួនកាន់តែតូចទៅៗ មនុស្សដែលរស់នៅក្នុងភាពក្រីក្របំផុត កុមារដែលពុំមានសមត្ថភាពក្នុងការរៀន និងបញ្ហាផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត។	

លំហាត់១.១ ÷ សមភាព និងសមធម៌

១. ក្រុមប្រជាជនក្រីក្របំផុត មានអត្រាស្លាប់នៃកុមារក្រោម៥ឆ្នាំ ២ដងច្រើនជាងក្រុមប្រជាជនមានបំផុត(អសមធម៌)

២. កុមារីមានអត្រាគ្រេះគ្រិន១៦% ច្រើនជាងកុមារា (អសមធម៌)

៣. អត្រាចូលរៀនកុមារីជនជាតិភាគតិចទាបជាងអត្រាចូលរៀននៃកុមារីនៅតំបន់ដាច់ស្រយាលឯទៀត (អសមធម៌)

៤. ទារកទើបកើតភេទស្រីមានទំងន់ទាបជាងទារកទើបកើតភេទប្រុស (អសមភាព)

៥. ក្រុមមនុស្សអាយុ៦០ឆ្នាំ ឬលើសមានអត្រាជំងឺបេះដូងខ្ពស់ជាងក្រុមមនុស្សអាយុ២៥ឆ្នាំ (អសមភាព)

ប្លង់មេរៀនទី២

ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយ

ទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ

ប្លង់មេរៀនទី២

ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងអាចៈ • រៀបរាប់បានពីផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារ • កំណត់បាននូវវិធីកសាងសហគមន៍ឱ្យបានរឹងមាំដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិ • រៀបរាប់បានពីសារៈសំខាន់ក្នុងការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយ • កំណត់បាននូវរបៀបដែល គ.ក.ន.ក អាចធ្វើទៅបានក្នុងការជួយសហគមន៍ដែលរងគ្រោះដោយគ្រោះមហន្តរាយ។
ខ្លឹមសារមេរៀន	១. ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ២. គ្រោះមហន្តរាយអាចបង្អាក់ការអភិវឌ្ឍកុមារ ៣. សហគមន៍ងាយរងគ្រោះ ៤. សហគមន៍រឹងមាំ ៥. ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ ៦. ការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ(តួនាទីរបស់គ.ក.ន.ក)
រយៈពេល	៩០ នាទី
សម្ភារៈ	ហ្វីតក្រដាសព័ណ៌ក្រដាសផ្ទាំងធំ ឯកសារចែក ស្លាយបញ្ចាំង សៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិកគ.ក.ន.កផ្នែកទី១មេរៀនទី២ទំព័រ១៦ សៀវភៅជំនួយស្មារតី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាក្រុមតូចការពិភាក្សាក្រុមធំការធ្វើបទបង្ហាញ និងការបញ្ចាំងស្លាយ

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀនៈ

រយៈពេល	**ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ**	**ធនធាន**
៥នាទី	**១. ការបង្ហាញគោលបំណងនៃមេរៀន** • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ រំលឹកពីសារៈសំខាន់នៃគោលវិធីវដ្តជីវិត និងការវិនិយោគក្នុងវ័យដំបូង។ **ឧទាហរណ៍ ៖** – កង្វះអាហារូបត្ថម្ភជាបញ្ហាចម្បងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា – កុមារអាយុក្រោម ៥ឆ្នាំចំនួន ៤០% មានជម្ងឺគ្រិន(តឿ) – ការចិញ្ចឹមបីបាច់កុមារមិនបានដិតដល់ក្នុងវ័យដំបូង – ការឆ្លងជម្ងឺរាំរ៉ៃ និង – កង្វះខាតការលើកទឹកចិត្ត។ **បញ្ហាទាំងនេះ៖** – បានបង្អាក់ និងកាត់បន្ថយការលូតលាស់សក្តានុពលរបស់កុមារ – បណ្តាលឱ្យកុមារមានសុខភាពទន់ខ្សោយនិង – បន្សល់ទុកនូវភាពក្រីក្ររហូតដល់ពួកគេពេញវ័យ។	

រយៈពេល	ដំណាក់ និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	ក្នុងមេរៀននេះយើងពិភាក្សាអំពី៖ – ផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយដល់សហគមន៍ទាំងមូលជាពិសេសទៅលើស្ត្រី និងកុមារ។ – វិធីកសាងសហគមន៍ឱ្យបានរឹងមាំ ក្នុងគោលបំណងត្រៀមបម្រុងសម្រាប់សង្គ្រោះបន្ទាន់ណាមួយ និង – វិធីដែល គ.ក.ន.ក គាំទ្រគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។	
១៥នាទី	**២. គ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារ** **២.១. និយមន័យនៃគ្រោះមហន្តរាយ** **សំណួរបំផុស** • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – តើធ្លាប់មានគ្រោះមហន្តរាយណាមួយកើតឡើងនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ របស់លោក លោកស្រីដែរ ឬទេ? – តើមានបញ្ហាអ្វីខ្លះកើតឡើងក្នុងពេលនោះ? – តើដូចម្តេចដែលហៅថា "គ្រោះមហន្តរាយ"? **គ្រោះមហន្តរាយ ៖** • សំដៅទៅលើស្ថានភាពណាមួយដែលគម្រាមកំហែងជីវិតនិងសុខមាលភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលតម្រូវឱ្យមានសកម្មភាពការពារបន្ថែមទៀតដើម្បីធានាថាជីវិតរបស់ពួកគាត់មានការថែរក្សា ការពារ និងអាចរស់នៅបាន។ • សំដៅផងដែរទៅលើស្ថានភាពណាមួយ ដែលកើតឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស មិនបានរំពឹងទុកជាមុន ហើយស្ថានភាពនោះបណ្តាលឱ្យមាន គ្រោះថ្នាក់បាត់បង់ជីវិត បំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិ និងបង្អាក់ដល់សកម្មភាព នានាជាបុគ្គល ជាគ្រួសារ ឬសហគមន៍ដែលទាមទារឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្ន និងស្វែងរកដំណោះស្រាយភ្លាមៗចំពោះគ្រោះអាសន្ននោះ។ • គ្រោះមហន្តរាយអាចជាទឹកជំនន់ភ្លើងឆេះផ្ទះភាពរាំងស្ងួត។ល។ **២.២. គ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារ** **សំណួរបំផុសគំនិត និងបទបង្ហាញ ៖** • តើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ? អ្នកសម្របសម្រួល ៖ • បង្ហាញ "ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ" • ផ្សារភ្ជាប់ខ្លឹមសារនៃផលប៉ះពាល់នីមួយៗ ទៅនឹង ៖ – ផលប៉ះពាល់ដល់កុមារ – ការថប់អារម្មណ៍ និងភាពងាយរងគ្រោះរបស់កុមារ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	អ្នកសម្របសម្រួល៖ • បញ្ជាក់ពីតំបន់ណាខ្លះដែលងាយរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ ឬភាពរាំងស្ងួតដោយបង្ហាញទៅក្នុងផែនទីដោយដែលមានពណ៌ជាសម្គាល់។ **កំណត់សម្គាល់ ៖** • គ្រោះមហន្តរាយប៉ះពាល់ទៅដល់ក្រុមគោលដៅផ្សេងៗទៀត ដូចជាស្ត្រី ជនពិការ និងចាស់ជរា។	
១៥នាទី	**៣. សហគមន៍ងាយរងគ្រោះ និងសហគមន៍ដែលរឹងមាំ** **ក). សហគមន៍ងាយរងគ្រោះ** **សំណួរបំផុសគំនិត ៖** • តើអ្វីទៅជាសហគមន៍ងាយរងគ្រោះ? • តើមានសមាសភាពអ្វីខ្លះដែលចង្អុលបង្ហាញថាសហគមន៍មួយងាយរងគ្រោះ ឬរឹងមាំ? **អ្នកសម្របសម្រួល ៖** • សហគមន៍មួយចំនួនងាយនឹងទទួលភាពរងគ្រោះជាងសហគមន៍ឯទៀត • ភាពងាយរងគ្រោះនេះមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹងភាពក្រីក្រ និងភាពនៅដាច់ឆ្ងាយពីសង្គម។ • ភាពងាយរងគ្រោះមានសមាសភាពសំខាន់ៗពីរ៖ ១. ហានិភ័យ ៖ ទឹកជំនន់ វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ការប្រមូលផលមិនបាន សង្គ្រាម ភាពអត់ការងារធ្វើ និងជំងឺធ្ងន់ផ្សេងៗ។ ២. សមត្ថភាព ៖ សមត្ថភាពឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ និងសមត្ថភាពសម្របខ្លួននៅពេលដែលជួបគ្រោះមហន្តរាយ។ **សំណួរបំផុសគំនិត ៖** • តើគ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះដល់អារម្មណ៍ និងសកម្មភាពជន រងគ្រោះ? **សញ្ញាណខ្លះៗនៃការកើនឡើងនូវភាពតានតឹងផ្លូវចិត្ត ៖** – ប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹងនិងថ្នាំញៀន – ខឹង(ឆាប់ផ្ទុះកំហឹង) – នៅដាច់ឆ្ងាយពីសង្គម – មានការថប់អារម្មណ៍និងបាក់ទឹកចិត្ត – សម្ព័ន្ធភាពប្រេះឆា – ខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់លើការរៀនសូត្រការងារ និងលទ្ធផលការងារធ្លាក់ចុះ និងមានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ រោគសញ្ញាមិនច្បាស់លាស់ឬមូលហេតុមិនគ្រប់គ្រាន់។ **ខ). សហគមន៍រឹងមាំ**	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	សំណួរបំផុសគំនិត ៖ • តើអ្វីទៅជាសហគមន៍រឹងមាំ? **អ្នកសម្របសម្រួល ៖** • ភាពរឹងមាំ៖ គឺជាសមត្ថភាពនៃប្រព័ន្ធមួយ ដូចជាសហគមន៍ ឬសង្គម ក្នុងការសម្របខ្លួនឱ្យត្រឡប់មកដំណើរការល្អឡើងវិញបន្ទាប់ពីជួបគ្រោះមហន្តរាយណាមួយ។ • នេះមានន័យថាសហគមន៍នោះអាចបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនតាមរយៈគ្រោះមហន្តរាយពីអតីតកាលនិងសម្រាប់ការការពារពេលអនាគតនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវវិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យ។ **សណួរបំផុសគំនិត ៖** • តើមូលហេតុអ្វីខ្លះដែលធ្វើឱ្យសហគមន៍មួយរឹងមាំ? **សហគមន៍ខ្លះមានភាពរឹងមាំដោយសារ ៖** – ស៊ាំទៅនឹងភាពតក់ស្លុតដែលកើតឡើង ហើយសហគមន៍នៅតែដំណើរការការងាររបស់ខ្លួនបានដដែល – អាចរៀបចំចាត់ចែង និងដោះស្រាយបានដោយខ្លួនឯងនៅពេលដែលសហគមន៍ជួបវិបត្តិ – ពួកគេបង្កើតឡើងដើម្បីសង្គ្រោះជីវិត។ **សហគមន៍ដែលរឹងមាំគឺជាសហគមន៍ដែល ៖** – គាំទ្រនិងពង្រីកការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងភាពសុខដុមក្នុងសង្គម – ពង្រឹងការជួយគ្នាក្នុងសហគមន៍និងអ្នកជិតខាង ឧទាហរណ៍ ៖ ក្រុមជួយខ្លួនឯង – ពង្រឹងបន្ថែមលើចំណុចខ្លាំងមិនមែនចំណុចខ្សោយ – លើកកម្ពស់ការចូលរួមរៀបចំដោយខ្លួនឯង និងភាពជាម្ចាស់ – ប្រើប្រាស់ធនធាននៅក្នុងសហគមន៍ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នោះ។ **អ្នកសម្របសម្រួល** ត្រូវបញ្ជាក់ថា ៖ • ភាពរឹងមាំដែលយើងនិយាយនេះប្រៀបដូចជាកៅស៊ូកងអញ្ចឹង – វាតែងតែប្តូររូបរាងរបស់វានៅពេលដែលទទួលភាពតក់ស្លុត ការប៉ះទង្គិចណាមួយ ប៉ុន្តែវាតែងតែត្រលប់មករករូបរាងដូចដើមវិញ។ សំណួរត្រួតពិនិត្យការយល់ដឹង ៖ • តើលោក លោកស្រីមានចំណុចណាដែលនៅមានចម្ងល់ ឬចង់បន្ថែមដែរឬទេ?	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
១០នាទី	**៤. ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់** **សំណួរបំផុសគំនិត ៖** • តើនៅឃុំ សង្កាត់លោក លោកស្រីធ្លាប់កើតមានគ្រោះមហន្តរាយដែរ ឬទេ? • តើមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះក្នុងកំឡុងពេលនោះ? • តើលោក លោកស្រីដោះស្រាយដោយរបៀបណា? • តើដំណោះស្រាយទាំងនោះ មានប្រសិទ្ធិភាពកម្រិតណាដែរ? • តើដំណោះស្រាយទាំងនោះ លោក លោកស្រីបានត្រៀមបម្រុងទុកជាមុន ឬក៏ដោះស្រាយភ្លាម? **អ្នកសម្របសម្រួល ៖** • មេរៀននេះនឹងពិភាក្សាអំពីសារៈសំខាន់ ក្នុងការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់។ • (ជាជម្រើស)៖ អ្នកសម្របសម្រួលអាចរំលឹកពីទឹកជំនន់នៅឆ្នាំ២០១១ដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើនទទួលរងគ្រោះពីទឹកជំនន់នេះ។ នៅខែកុម្ភៈឆ្នាំ២០១២ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុនសែន** ដែលជាប្រធានអង្គប្រជុំ អង្គការអន្តរជាតិ អង្គការក្នុងស្រុក និងស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលបានសង្កត់ធ្ងន់ពីសារៈសំខាន់នៃការធ្វើផែនការ និងការឆ្លើយតបឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពជាមុនទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ • យើងដឹងហើយថាផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយមានទំហំខុសៗគ្នាពីសហគមន៍មួយទៅសហគមន៍មួយពីគ្រួសារមួយទៅគ្រួសារមួយ។ • កម្រិតនៃការត្រៀមបម្រុងនៅក្នុងសហគមន៍បានជួយរួមចំណែក ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវភាពរឹងមាំរបស់សហគមន៍ ឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ។ **កំណត់សម្គាល់ ៖** • ព័ត៌មានពិស្តារដែលរៀបរាប់អំពីភាពរឹងមាំរបស់សហគមន៍ និងភាពតក់ស្លុតមាននៅក្នុងសៀវភៅណែនាំទំព័រទី៨-៩ និងក្នុងសៀវភៅជំនួយស្មារតីទំព័រទី១៦៩-១៧៨។	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
៣៥នាទី	**៥. ការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ** **ក). សំណួរបំផុសគំនិត** • តើហេតុអ្វីបានចាំបាច់ត្រូវមានផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់? • តើលោក លោកស្រី រៀបចំផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ដោយរបៀបណា? **ខ). ការពិភាក្សាក្រុម** ៖ ករណីសិក្សាស្តីពីទឹកជំនន់នៅឃុំអំពិល ៖ • បែងចែងក្រុមពិភាក្សាជា៤ក្រុម • ក្រុមនីមួយៗអានឯកសារករណីសិក្សាស្តីពីទឹកជំនន់នៅឃុំអំពិល • បន្ទាប់មក ធ្វើការវិភាគពីស្ថានភាពនោះដោយផ្អែកតាមសំណួរណែនាំដូចខាងក្រោម ៖ ១. តើមានបញ្ហាអ្វីកើតឡើង? ២. តើការងារអ្វីខ្លះដែលគ.ក.ន.កធ្វើបានល្អ? ៣. តើបណ្តាញណាខ្លះដែលពួកគាត់ព្យាយាមទាក់ទង? ៤. តើពួកគាត់ទទួលបានការគាំទ្រពីនរណាខ្លះ? ៥. តើចំណុចណាខ្លះនៅក្នុងករណីនេះដែលលោកលោកស្រីមិនធ្លាប់បានអនុវត្ត? ៦. ប្រសិនបើករណីស្រដៀងគ្នានេះកើតឡើងក្នុងឃុំ សង្កាត់ លោក លោកស្រី តើចំណុចណាខ្លះ ដែលលោក លោកស្រី អាចយកទៅអនុវត្តបាន និងអនុវត្តមិនបាន? ៧. តើលោក លោកស្រី មានគំនិតយោបល់យ៉ាងណា ដើម្បីធ្វើឱ្យការឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពនេះ មានភាពប្រសើរឡើង? **គ). ការធ្វើបទបង្ហាញ** ៖ • ក្រុមនីមួយៗ ៖ ធ្វើបទបង្ហាញពីលទ្ធផលនៃការពិភាក្សា។ • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានសង្ខេបដោយបញ្ជាក់ពីសារៈសំខាន់នៃទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តាញគាំទ្រនានា។ កំណត់សម្គាល់ (ចម្លើយតបទៅនឹងសំណួរខាងលើ)៖ ១. មានទឹកជំនន់កើតឡើងនៅឃុំអំពិល ២. ការងារដែល គ.ក.ន.ក ធ្វើបានល្អ ៖ – ធ្វើការសហការ និងរាយការណ៍ជាប្រចាំទៅក្រុមប្រឹក្សា – ក្តាប់ព័តមានតាមវិទ្យុ និងទូរទស្សន៍ – បង្កើតកិច្ចប្រជុំ – ជម្លៀសគ្រួសាររងគ្រោះមកកាន់ទីទួលសុវត្ថិភាព – ធានាសុវត្ថិភាពផ្ទះសម្បែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	– ទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមគ្រូពេទ្យដើម្បីធ្វើការអប់រំពីសុវត្ថិភាពអាហារ អនាម័យ ការការពារជម្ងឺឆ្លង ការបរិភោគទឹកស្អាត ព្រមទាំងជំងឺផ្សេងៗ ដូចជា ៖ ជម្ងឺរាគរូសនិងគ្រុនចាញ់ជាដើម។ – ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំង និងរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍ – រៀបផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់បន្តទៀត ៣. បណ្តាញដែលពួកគាត់បានព្យាយាមធ្វើការទាក់ទង ៖ – ក្រុមសហគមន៍នៃសាទដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈជួយប្រជាជន(ត្រៀមទូក កាណូត...) – រាយការណ៍ទៅគណៈកម្មាធិការស្រុក និងខេត្តផ្នែកគ្រោះមហន្តរាយ មណ្ឌលសុខភាព អប់រំ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ(ផ្តល់ជាតង់ កញ្ចប់ថ្នាំពេទ្យ, ម្ហូបអាហារ...) ៤. ពួកគាត់បានទទួលការគាំទ្រ៖ ដូចចំលើយទី៣ ៥. ៦. និង ៧. ចំលើយផ្អែកលើគំនិតយោបល់ក្រុមនីមួយៗ **កំណត់ចំណាំ ៖** ឧទាហរណ៍នៃសហគមន៍ដែលរឹងមាំទាក់ទងទៅនឹង ៖ – សមត្ថភាពក្នុងការទទួលយកភាពតក់ស្លុតដែលកើតឡើង និងអាចវិលត្រលប់មកសភាពដើមវិញបានយ៉ាងឆាប់រហ័ស – សមត្ថភាពនៃការរៀនពីបទពិសោធន៍ និងធ្វើផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះមហន្តរាយដែលអាចនឹងកើតមានឡើងនាពេលខាងមុខ – ជាពិសេសការភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទៅនឹងបណ្តាញគាំទ្រនានា ដូចជាមេឃុំ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សេវាសង្គមថ្នាក់ស្រុកខេត្ត និង សមាជិក គ.ក.ស.ក និងអង្គការនានាដែលធ្វើការនៅក្នុងតំបន់នោះ។	
៥នាទី	**៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន** ការសន្និដ្ឋានសម្រាប់មេរៀនទាំងមូល ៖ • កុមារជាជនដែលងាយរងគ្រោះបំផុតនៅក្នុងពេលគ្រោះមហន្តរាយ • សហគមន៍ខ្លះងាយរងគ្រោះជាងសហគមន៍មួយទៀត • សម្រាប់សហគមន៍ដែលរឹងមាំសមាជិកម្នាក់ៗត្រូវតែរួចរាល់នៅក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្ន ឬវិបត្តិអ្វីមួយ • គ.ក.ន.កអាចជួយសហគមន៍ដោយផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យសហគមន៍ ពីវិធីដែលពួកគាត់ឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្នណាមួយ • អំឡុងពេលគ្រោះអាសន្នគ.ក.ន.កអាចជួយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ និងសហគមន៍ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហានោះ។	

ឯកសារ ១.២.១

ការឆ្លើយតបនឹងភាពអាសន្ន

គណៈកម្មាធិការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារ (គ.ក.ន.ក) នៅឃុំអំពិលបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០១០។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមកសមាជិក គ.ក.ន.ក បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់រួមដៃគ្នាដោះស្រាយតម្រូវការស្ត្រី និងកុមាររងាយរងគ្រោះបំផុត។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ មានទឹកជំនន់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងស្រុកជាច្រើននៅភាគពាយព្យនៃប្រទេសកម្ពុជា។

គ.ក.ន.ក នៅឃុំអំពិលបានទុកការងារប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគាត់មួយអន្លើសិន ហើយចាប់ផ្តើមធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណតម្រូវការបន្ទាន់របស់សហគមន៍ ដែលរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់អស់រយៈពេល២៤ ទៅ៧៤ម៉ោង។ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បញ្ជីដែលរៀបចំរួចស្រេចនោះ ក្រុមការងារប្រមូលបានព័ត៌មានដ៏មានប្រយោជន៍ជាច្រើន ហើយ គ.ក.ន.កបានប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាំងនោះ ដើម្បីកៀរគរប្រជាពលរដ្ឋ និងធនធានផ្សេងៗ។ ឧទាហរណ៍ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់បានរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយនគរបាលប្រចាំមូលដ្ឋាន និងក្រុមសហគមន៍នេសាទ ដើម្បីត្រៀមទប់ទល់ទៅនឹងគ្រោះទឹកជំនន់។ ពួកគាត់បានរៀបចំផ្គត់ផ្គង់ និងទូក ដើម្បីផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់ទាំង នោះទៅឱ្យគ្រួសារដែលជាប់គាំងដោយសារ ទឹកជំនន់។ ជារៀងរាល់ថ្ងៃ គ.ក.ន.ក ធ្វើការជាមួយនគរបាល ដើម្បីត្រួតពិនិត្យស្ថានភាពតាមហេតុការណ៍។ គ.ក.ន.ក បានជិះទូកទៅសួរសុខទុក្ខប្រជាជននៅទីនោះ។ នៅពេលដែលពួកគាត់ឆ្លងកាត់ប្រទះឃើញគ្រួសារដែលទទួលរងការលិចផ្ទះសម្បែង ពួកគាត់បានជួយជម្លៀសគ្រួសារទាំងនោះមកកាន់ទីទួលសុវត្ថិភាព ថែមទាំងដឹកជញ្ជូនសត្វពាហនៈ និងចំបើងដែលជាចំណីវាផងដែរ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គ.ក.ន.ក បានសហការជាមួយនគរបាល ដើម្បីការពារទ្រព្យសម្បត្តិ និងផ្ទះសម្បែងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋឱ្យមានសុវត្ថិភាពទៀតផង។ ពួកគាត់ក៏បានតាមដាននូវលំហូរព័ត៌មានរបស់សហគមន៍ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗផងដែរ(តាមរយៈអាយកូម ការស្តាប់ វិទ្យុ និងការមើលទូរទស្សន៍)។ ពួកគាត់បានរាយការណ៍ជូនគណៈកម្មាធិការស្រុក និងខេត្តផ្នែកគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ព្រមទាំងរាយការណ៍ទៅបុគ្គលិកមណ្ឌលសុខភាព អប់រំ និងដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗទៀតដែលមានវត្តមាននៅក្នុងខេត្តនេះ។ ការកៀរគរភ្លាមៗនោះក៏មានការឆ្លើយតបជាមួយនឹងការផ្តល់ជំនួយដូច ជាស្បៀង ធុងទឹក ធុងចម្រោះទឹក សាប៊ូដុំ និងសម្ភារៈសម្រាប់សង់ ជម្រកមួយចំនួនទៀត។ ក្រុមគ្រូពេទ្យបានរៀបចំសេវាគាំទ្រសុខភាព ចល័តជួយប្រជាពលរដ្ឋដែលត្រូវការជំនួយ ចាំបាច់(ការរក្សាសុខភាព ឬថ្នាំសង្កូវផ្សេងៗ)។ លើសពីនេះទៀតពួកគាត់បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ កុមារតូច ជនពិការ និងជនចាស់ជរា។ ក្រុមគ្រូពេទ្យក៏បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីគ្រោះថ្នាក់ដោយពស់ចឹក វិធានការការពារប្រឆាំងនឹងគ្រោះថ្នាក់មួយចំនួន ដូចជា ជំងឺរាគរូស រាគមួល គ្រុនចាញ់ និងគ្រុន ឈាមផងដែរ។ ការផ្តល់ដំបូន្មានដ៏មានតម្លៃទាក់ទងទៅនឹងសារៈសំខាន់នៃការទទួលបានទឹកស្អាត(ដោយសារ ការដាំទឹកឱ្យពុះ ចម្រោះទឹក និងដាក់ថ្នាំក្លរ៉ាមីន)ការប្រើប្រាស់បង្គន់អនាម័យ និងការលាងដៃនឹងសាប៊ូ នៅមុនពេលទទួលទានអាហារមុនពេលរៀបចំអាហារ បន្ទាប់ពីចេញពីបង្គន់ ប៉ះសត្វ និងលាងគូទឱ្យកុមារ។ល។ ការងារទាំងនេះបានទទួលជោគជ័យជាស្ថាពរ ក្រោមកិច្ចសហការជាមួយស្ថាប័ន និងអង្គការផ្សេងៗមួយចំនួន(រួមទាំងអង្គការជនពិការផងដែរ)។

ចំណុចសំខាន់មួយទៀតនោះគឺ បន្ទាប់ពីទឹកជំនន់បានស្រកចុះទៅវិញ សមាជិក គ.ក.ន.ក បាន ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើបទពិសោធន៍ និងអ្វីដែលពួកគាត់បានរៀនសូត្រពីបទពិសោធន៍នោះ។ បន្ទាប់មក ពួកគាត់បានរៀបចំផែនការត្រៀមបម្រុងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះអាសន្ន ក្នុងការជួយឱ្យការងារ ពួកគាត់កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយក្នុងករណីវាកើតឡើងម្តងទៀត។ ផែនការរបស់ពួកគាត់រួមមានសកម្មភាពមួយចំនួនដែលត្រូវធ្វើក្នុងករណីដែលកើតមានគ្រោះទឹកជំនន់ម្តងទៀត ឬក្នុងករណីមានគ្រោះរាំងស្ងួតធ្ងន់ធ្ងរ។

ប្លង់មេរៀនទី៣

ការបញ្ជាក់ពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់

គ.ក.ន.ក

ប្លង់មេរៀនទី៣

ការបញ្ជាក់ពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.ក

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀនសិក្ខាកាមនឹងអាច៖ • ពិពណ៌នាបានពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.ក • ពិពណ៌នាពីទំនាក់ទំនងរវាងគ.ក.ន.កនិង គ.ក.ស.ក និងក្រុមផ្សេងៗទៀត ដែលគាំទ្រគ.ក.ន.កក្នុងការបំពេញតួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់គាត់។ • រៀបរាប់បានពីសារៈសំខាន់នៃការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន • រៀបរាប់បានពីដំណើរការ និងរបៀបវារៈ នៃការប្រជុំរបស់គ.ក.ន.ក
ខ្លឹមសារមេរៀន	១. តួនាទី និង គោលបំណងរបស់គ.ក.ន.ក ២. ទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តាញគាំទ្រនានារួមទាំងគ.ក.ស.ក ៣. សារៈសំខាន់នៃការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន
រយៈពេល	១៣០ នាទី
សម្ភារៈ	ក្រដាសពណ៌ក្រដាសផ្ទាំងធំហ្វីត ស្កុត និងកន្ត្រៃ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី១មេរៀនទី៣ទំព័រ១១
វិធីសាស្ត្រ	ការបំផុសគំនិតពិភាក្សាក្រុមតូច/ក្រុមធំបង្ហាញការឆ្លុះបញ្ចាំង និងបង្ហាញស្លាយ

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន ÷

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
៥នាទី	**១. បង្ហាញសេចក្តីផ្តើម និងគោលបំណង** • **សេចក្តីផ្តើម** ៖ លោក លោកស្រីបានរៀនរួចហើយអំពីគោលវិធីវដ្តជីវិត និង សារៈសំខាន់នៃការវិនិយោគកុមារវ័យដំបូងព្រមទាំងផលប៉ះពាល់នៃគ្រោះមហន្តរាយទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ។ ក្នុងមេរៀននេះយើងនឹងបានដឹងពី តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់ គ.ក.ន.ក រួមទាំង តួនាទីអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ទៀត និងពីសារៈសំខាន់នៃការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន • **គោលបំណងមេរៀន** ៖ បង្ហាញគោលបំណងនៃមេរៀន ព្រមទាំងសួរបញ្ជាក់ទៅពួកគាត់ប្រសិនបើគាត់មានចម្ងល់។	
៤៥នាទី	**២. តួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.ក** **សំណួរបំផុសគំនិត** • រំលឹកមេរៀន(៥នាទី) ៖ អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមរំលឹកមេរៀន ទី២ ឡើងវិញ (តំណាងក្រុម) • អ្នកសម្របសម្រួលបំផុសគំនិតភ្ជាប់មេរៀននោះទៅនឹងតួនាទី និង ភារកិច្ចរបស់ គ.ក.ន.ក ដោយប្រើសំណួរដូចខាងក្រោម៖ – តើ(គ.ក.ន.ក) ឬ គណៈកម្មាធិការទទួលកិច្ចការនារី និងកុមារឃុំ សង្កាត់មានតួនាទីនិងភារកិច្ចដូចម្តេចខ្លះ? (ចម្លើយ ៤ដល់៩)	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	– ដើម្បីលើកកម្ពស់ដល់ការចូលរួមរបស់ស្ត្រី តើគណៈកម្មាធិការនេះ ត្រូវមានសមាជិកជានារីយ៉ាងតិចប៉ុន្មានភាគរយនៃសមាជិកទាំង អស់? (ចម្លើយទី៤ដល់៩) – អ្នកសម្របសម្រួលកត់ត្រាលើក្រដាសផ្ទាំងធំ បន្ទាប់មកពន្យល់ និងបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀន • ក្រោយពីទទួលបានចម្លើយពីសិក្ខាកាមមក អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.ក ហើយបញ្ជាក់ប្រាប់ពួកគាត់ថាមានការកែសម្រួលតួនាទី និងភារកិច្ចខ្លះរបស់ គ.ក.ន.ក ដោយបន្ថែមពីអ្វីដែលលោក លោកស្រីធ្លាប់ដឹងរួចមក ហើយអាស្រ័យតាមការឆ្លុះបញ្ចាំង ពីសមធម៌។ ចំពោះភាពពិស្តារនៃការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានមាននៅ ក្នុងសៀវភៅណែនាំ។ **កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ៖** • ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃតួនាទី និងភារកិច្ច របស់ គ.ក.ន.ក មានក្នុងសៀវភៅការអនុវត្តមុខងាររបស់គណៈកម្មាធិការ ទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារឃុំសង្កាត់ ដែលយើងបានឃើញតាំងពី ព្រឹកមករហូតដល់ពេលនេះ។ • អ្នកសម្របសម្រួលពន្យល់ថា ៖ ការឆ្លើយតបទាំងនេះជាឧទាហរណ៍នៃ តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក (សៀវភៅណែនាំទំព័រ១១ និង ១២)។	
៣០នាទី	**៣. ការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន** **ក). សំណួរបំផុសគំនិត** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីតួនាទីដ៏សំខាន់របស់ គ.ក.ន.ក ទាក់ទងនឹងការងារអត្រានុកូលដ្ឋាន។ • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរបំផុសឱ្យសិក្ខាកាមគិតពិចារណាពីចម្លើយ ១. តើអត្រានុកូលដ្ឋានផ្តល់នៅសារប្រយោជន៍សំខាន់ៗប៉ុន្មានយ៉ាង? អ្វីខ្លះ ? ២. តើផលប្រយោជន៍នៃការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានចំពោះបុគ្គលម្នាក់ៗ (ចំពោះខ្លួនយើង) និងចំពោះគ្រួសារ(ចំពោះសង្គមជាតិ) មានអ្វីខ្លះ? • អ្នកសម្របសម្រួលចែកកាតដល់សិក្ខាកាម(១កាតមួយ មួយគំនិត)។ • បន្ទាប់មក អ្នកសម្រួលស្នើសិក្ខាកាមស្ម័គ្រចិត្ត១៦នាក់(ឈរជាពីរជួរ មួយជួរ ៨នាក់) • សិក្ខាកាមមួយជួរត្រូវឆ្លើយអំពីសារៈសំខាន់នៃអត្រានុកូលដ្ឋានចំពោះបុគ្គល និងមួយក្រុមទៀតឆ្លើយពីសារៈសំខាន់ចំពោះជាតិ។ អ្នកកត់ត្រាកត់ចម្លើយសិក្ខាកាមដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ។	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	ខ). បទបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀនអត្រានុកូលដ្ឋាន • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀន	
១៥ នាទី	**៤. ការរៀបចំ និងការចាត់ចែងកិច្ចប្រជុំឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព** **បទបង្ហាញ ៖ ការរៀបចំ និងការចាត់ចែងកិច្ចប្រជុំឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព** • អ្នកសម្របសម្រួលអាចសួរសំណួរបំផុស ទាក់ទងនឹងការរៀបចំការប្រជុំ និងការចាត់ចែងកិច្ចប្រជុំ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព • បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលស្នើសុំឱ្យសិក្ខាកាមអានគោលការណ៍ណែនាំអំពីការប្រជុំ ដូចមានក្នុងសៀវភៅណែនាំពីទំព័រទី ១៧ ដល់ ២២។ **កំណត់ចំណាំ៖** អ្នកសម្របសម្រួលគួរសង្កត់ធ្ងន់ពីសារៈសំខាន់នៃទិន្នន័យ និងសូចនាករ ដែលសមាជិកនីមួយៗនៃអង្គប្រជុំ ដូចជា ៖ ប៉ូលីស មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន អប់រំ... បានរាយការណ៍នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំប្រចាំខែរបស់ គ.ក.ន.ក ដែលគួរធ្វើមុនកិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ។	
៣០នាទី	**៥. ការឆ្លុះបញ្ចាំងដំណើរការរៀនសូត្រ** **សំណួរបំផុសគំនិត** • បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលសួរថា ៖ – ទាក់ទងទៅនឹងតួនាទី និងភារកិច្ចរបស់គ.ក.ន.កនៅក្នុងសៀវភៅ ណែនាំ តើតួនាទី និងភារកិច្ចមួយណាដែលលោក លោកស្រី មានអារម្មណ៍ថាបំពេញបានល្អបំផុត? – តើតួនាទី និងភារកិច្ចមួយណាដែលលោកលោកស្រីមានអារម្មណ៍ថាបំពេញមិនទាន់បានល្អ? – តើអ្វីដែលលោកលោកស្រីអាចធ្វើបានបើសិនជាជួបប្រទះនូវបញ្ហាណាមួយដែលលោកលោកស្រីយល់មិនបានច្បាស់ និងជាបញ្ហាដែលលោក លោកស្រីមិនធ្លាប់ជួបពីមុនមក? – ឧទាហរណ៍ ៖ កុមារ (មិនទាន់ចុះបញ្ជីកំណើតមិនបានចាក់ថ្នាំបង្ការ មិនទៅសាលារៀន តែទៅធ្វើការនៅឡូតដូ) – តើលោក លោកស្រីនឹងនាំយកបញ្ហានេះទៅជូន គ.ក.ស.ក ថ្នាក់ ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្តដូចម្តេចខ្លះ? សំណួរនេះនឹងនាំឱ្យមានការណែនាំទៅរកការពិភាក្សាពីទំនាក់ទំនងរបស់ គ.ក.ន.ក និងសេវារដ្ឋបាលថ្នាក់មូលដ្ឋាន។ – តើលោក លោកស្រីអាចរកបានការបញ្ជាក់ និងការគាំទ្របានពីអ្នកណាខ្លះទៀត?	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	• អ្នកសម្របសម្រួលនឹងផ្តល់ជាឧទាហរណ៍ខ្លះៗ នូវបណ្តាញនៃការគាំទ្រ នឹងពីរបៀបដែលគ.ក.ន.កអាចប្រើប្រាស់បណ្តាញគាំទ្រនេះ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមខ្លះៗ ដែលពួកគាត់បានលើកមកបង្ហាញ ដូចជាទំនាក់ទំនងជាមួយ គ.ក.ស.ក ជាមួយជនបង្គោលត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃនៅក្នុងឃុំ ឬអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។	
៥នាទី	**៤. សន្និដ្ឋានមេរៀន** • អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការសន្និដ្ឋានពីសារៈសំខាន់នៃតួនាទីរបស់ គ.ក.ន.ក និងសារៈសំខាន់នៃការចុះបញ្ជីកំណើត។	

ប្លង់មេរៀនទី៤

ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរ
ឡើងនូវសមត្ថភាពនៃការកសាងផែនការ
និងការចាត់អាទិភាព

មេរៀនទី ៤

ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមត្ថភាពនៃការកសាងផែនការ និងការចាត់អាទិភាព

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀន សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ • រៀបរាប់បានពីឧបករណ៍សម្រាប់កសាងផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត • អាចប្រើប្រាស់សូចនាករសំខាន់ៗ ដែលបានមកពីឧបករណ៍នានា ក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាព ប្រកបដោយសមធម៌ និងឆ្លើយតបទៅ នឹងតម្រូវការរបស់ស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងជនដែលងាយរងគ្រោះ
ខ្លឹមសារមេរៀន	• ឧបករណ៍សម្រាប់កសាងផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត • ការប្រើប្រាស់សូចនាករសំខាន់ៗ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយ សមធម៌ និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ស្ត្រី និងកុមារព្រមទាំងជនដែលងាយរងគ្រោះ
រយៈពេល	១៥០នាទី
សម្ភារៈ	ប៊ិចហ្វឺត ក្រដាសកាតពណ៌ ក្រដាសផ្ទាំងធំ ស្លាយ ឯសារទិន្នន័យឃុំអំពិល(សូចនាករ) កូនសៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិក គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី៤ អំពីការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវសមត្ថភាពនៃការកសាងផែនការ និងការចាត់អាទិភាពពីទំព័រទី១៦ ដល់ ២៥
វិធីសាស្ត្រ	ពិភាក្សាក្រុមតូច ពិភាក្សាក្រុមធំ លំហាត់ទីផ្សារ និងការធ្វើបទបង្ហាញ។

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន ÷

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	
៥នាទី	**១. សេចក្តីផ្តើម និងគោលបំណង** អ្នកសម្របសម្រួលរំលឹកមេរៀនទី៣ និងបង្ហាញគោលបំណងមេរៀន • រៀបរាប់បានពីឧបករណ៍សម្រាប់កសាងផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត • អាចប្រើប្រាស់សូចនាករសំខាន់ៗ ដែលបានមកពីឧបករណ៍នានាក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យ ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយសមធម៌ និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ស្ត្រី និងកុមារ ព្រមទាំងជនដែលងាយរងគ្រោះ។	
៣០នាទី	**២. ឧបករណ៍សម្រាប់កសាងផែនការ និងការសម្រេចចិត្ត** ក). សំណួរបំផុស • ដើម្បីឱ្យការរៀបចំផែនការ និងការសម្រេចចិត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ តើគ.ក.ន.ក និងក្រុមប្រឹក្សាឃុំសង្កាត់ទាមទារការយកចិត្តទុកដាក់ និងពិចារណាទៅលើចំណុចសំខាន់អ្វីខ្លះ? • ហេតុត្រូវការមានទិន្នន័យ ឬព័ត៌មាន? • តើឧបករណ៍ព័ត៌មានមានអ្វីខ្លះ? • តើមានឧបករណ៍ណាផ្សេងពីឧបករណ៍ខាងលើដែរឬទេ? • ព័ត៌មានអ្វីខ្លះ ដែលលោក លោកស្រីអាចប្រមូលបានពីឧបករណ៍ទាំងនោះ?	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	
	ខ). បទបង្ហាញមេរៀន ៖ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀន	
	ចំណាំ ៖ • ដំណើរការនៃការធ្វើផែនការ បើសិនជាការអនុវត្តទៅដោយមានការចូលរួម នោះឱ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗធ្វើការផ្លាស់ប្តូរគំនិត ឯកភាពទៅលើតម្រូវការផ្សេងៗគ្នា ព្រមទាំងមានការចេចារទទួលយកផែនការសកម្មភាព។ ដំណើរការនេះ លើកទឹកចិត្តឱ្យមានភាពជាម្ចាស់ និងគាំទ្រក្នុងការអនុវត្តផែនការ។ • ផែនការសកម្មភាពដែលឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ស្ត្រី និងកុមារ និងក្រុមជនដែលងាយរងគ្រោះត្រូវធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុង និងស្របទៅនិងកម្មវិធីវិនិយោគរបស់ឃុំ សង្កាត់។	
	☞ **ហេតុត្រូវការមានទិន្នន័យ ឬព័ត៌មាន?** • ជួយឱ្យ គ.ក.ន.ក ធ្វើការវិភាគបញ្ហា និងកំណត់ជាអាទិភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន កិច្ចការពារជនដែលងាយរងគ្រោះបំផុត សុខមាលភាពមាតា ទារក កុមារនិងអាហាររូបត្ថម្ភ មត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ កែលម្អអនាម័យអាងលាងដៃនឹងសាប៊ូ និងទឹកស្អាត និងអនាម័យ សមធម៌យែនឌ័រ ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតប ដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ(ទម្រង់ទី១) និងផែនការថវិកា(ទម្រង់ទី២)។	
	ឧទាហរណ៍ ៖ ទិន្នន័យពីកម្មវិធីវិនិយោគឃុំប្រាប់យើងអំពីអាទិភាពបច្ចុប្បន្ន និងការបែងចែកធនធាន ហើយទិន្នន័យពីមណ្ឌលសុខភាពប្រាប់យើងអំពីចំនួនស្ត្រី ដែលបានមកពិនិត្យផ្ទៃពោះមុន ពេលសម្រាល និងមកពិនិត្យសុខភាពក្រោយពេលសម្រាល និងចំនួនស្ត្រីដែលបានមកសម្រាលកូននៅមណ្ឌលសុខភាព។ ☞ **ការសង្ខេប ៖** • រួមសេចក្តីមក ការប្រមូលទិន្នន័យពីប្រភពផ្សេងៗគ្នា វាជាបញ្ហាសំខាន់។ នៅពេលដែល គ.ក.ន.ក ប្រមូលនិងវិភាគទិន្នន័យ វានឹងជួយឱ្យពួកគេកំណត់ និងចាត់អាទិភាពបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រី និងកុមារដែលងាយរងគ្រោះក្នុងឃុំសម្រាប់ធ្វើផែនការសកម្មភាពដើម្បីឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង។ • នៅក្នុងជំហានបន្ទាប់ យើងនឹងហាត់អនុវត្តន៍វិភាគទិន្នន័យពីឃុំ អំពិល តាមរយៈសូចនាកររបស់ឃុំអំពិល កំណត់បញ្ហាអាទិភាពដើម្បីរៀបចំ សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌។	
១០៥នាទី	**៣. ការប្រើប្រាស់សូចនាករសំខាន់ៗដើម្បីរៀបចំផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយសមធម៌និងឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់ស្ត្រីនិងកុមារ ព្រមទាំងជនដែលងាយរងគ្រោះ** • បែងចែកក្រុមពិភាក្សាជា៦ក្រុម និងបែងចែកឯកសារសូចនាកររបស់ឃុំ អំពិល	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	
	(ចែកសិក្ខាកាមនូវសូចនាករតាមប្រធានបទ ដូចមានក្នុងឯកសារ ១.៤.១ និង ១.៤.២ ដូចខាងក្រោម) – ក្រុមនីមួយៗត្រូវជ្រើសរើសអ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ និងអ្នកកត់ត្រាម្នាក់ – ក្រុមនីមួយៗត្រូវអាននូវសូចនាករដោយលម្អិត (៧នាទី) – បន្ទាប់មកឆ្លើយតបនឹងសំណួរដូចខាងក្រោម (១៥នាទី) ~ តើទិន្នន័យទាំងនោះប្រាប់លោក លោកស្រីដូចម្តេចខ្លះ អំពីផែនការសកម្មភាពរបស់លោក លោកស្រី? ~ តើសូចនាករណាមួយដែលកំណត់អំពីស្ត្រី កុមារ និងជនងាយរងគ្រោះបំផុតក្នុងឃុំ អំពិល? ហេតុអ្វីបានជាបញ្ហាទាំងនេះ ជាបញ្ហាអាទិភាព? – ៣ក្រុមឡើងបង្ហាញ និងក្រុមផ្សេងៗ ចូលរួមផ្តល់ជាយោបល់ (២៥នាទី) – អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការបូកសរុប – អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមតាមក្រុមនីមួយពិភាក្សា (៤៥នាទី) ~ តើក្នុងនាមជាគ.ក.ន.ក ឬក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ លោក លោកស្រីមានបានរៀបចំផែនការអ្វីខ្លះ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្តល់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌? ~ សិក្ខាកាមពិភាក្សារៀបចំផែនការសកម្មភាព ~ តំណាងក្រុមនីមួយៗ បង្ហាញពីលទ្ធផលពិភាក្សាពីផែនការសកម្មភាពដល់ក្រុមផ្សេងៗ តាមវិធីសាស្ត្រលំហាត់ទីផ្សារព័ត៌មាន (ក្រុមនីមួយត្រូវប្រើប្រាស់បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់)។ **កំណត់ចំណាំ៖** អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការគូសបញ្ជាក់ពីបញ្ហាសមធម៌ និងបញ្ជាក់ផងដែរថា សេវាសង្គមមិនមែនផ្តោតទៅលើតែបញ្ហាស្ត្រី និងកុមារប៉ុណ្ណោះទេ គឺផ្តោតផងដែរទៅលើបញ្ហាសុខភាពបន្តពូជ ការពន្យារកំណើត ការពិនិត្យសុខភាពមុនពេល និងក្រោយពេលសម្រាល បញ្ហាយុវជន ចាស់ជរា បញ្ហា ចំណាកស្រុកជាដើម។ ដូច្នេះ លោក លោកស្រីដែល ជា គ.ក.ន.ក ក៏ដូចជា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរទៅលើបញ្ហាទាំងអស់នោះ។ • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរឆ្លុះបញ្ចាំងដូចខាងក្រោម៖ (១៥នាទី) – ការហាត់ធ្វើលំហាត់នេះខុសគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចជាមួយនឹងអ្វី ដែលធ្វើប្រចាំក្នុងការបង្កើតផែនការសកម្មភាពរបស់លោក លោកស្រី? – តើលោក លោកស្រី រៀនសូត្របានអ្វីខ្លះ? – តើលោក លោកស្រីនឹងផ្លាស់ប្តូរអ្វីខ្លះ នៅពេលបង្កើតផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឃុំរបស់លោក លោកស្រី?	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	
	• អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការកត់ត្រាចម្លើយរបស់សិក្ខាកាមដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ បន្ទាប់មកធ្វើការបូកសរុប កំណត់ចំណាំ៖ • មុនពេលបញ្ចប់ផ្នែកអ្នកសម្របសម្រួលអាចឱ្យសិក្ខាកាមមើលខ្លួនឯងនូវទម្រង់ទី៥ នៃសៀវភៅណែនាំពីទំព័រ ៣៨ដល់៤២	
១០នាទី	**៤. ការឆ្លុះបញ្ចាំងដំណើរការពិភាក្សា** • អ្នកសម្របសម្រួលនឹងដឹកនាំក្រុមធំដើម្បីធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងទៅលើការងារជាក្រុម ៗ ខ្ញុំបានស្នើឱ្យលោក លោកស្រី ជ្រើសរើសអ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ និងអ្នកកត់ត្រា ម្នាក់ប្រចាំក្រុមនីមួយៗ។ ក). ក្នុងនាមជាអ្នកសម្រសម្រួលក្រុម តើមានអ្វីដែលជួយលោក លោកស្រី ដំណើរការសម្របសម្រួលក្រុមពិភាក្សាបាន? ខ). ក្នុងនាមជាសមាជិកក្រុម តើអ្នកសម្របសម្រួលធ្វើយ៉ាងដូចម្តេច ដើម្បីជួយឱ្យអ្នកចូលរួមពិភាក្សាយ៉ាងសកម្ម? គ). ក្នុងនាមជាអ្នកកត់ត្រាវិញ ថាតើលោក លោកស្រីគិតថាងាយស្រួលទេក្នុងការ កត់ត្រា និងសង្ខេបចំណុចសំខាន់ៗដែលបានពិភាក្សា?	

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ឧបសម្ព័ន្ធ១
រាជធានី ខេត្ត..
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ..................................
ឃុំ សង្កាត់..

ផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ..............
ស្តីពីការអភិវឌ្ឍផ្នែកសង្គមប្រកបដោយសមធម៌

ល.រ	សកម្មភាពនិងលទ្ធផល	លទ្ធផលគ្រោង		ទីតាំង	អ្នកទទួលខុសត្រូវ	អ្នកទទួលផលផ្ទាល់		ខែ											
		ឯកតា	ចំនួន			ប្រុស	ស្រី	១	២	៣	៤	៥	៦	៧	៨	៩	១០	១១	១២
១	ធានាការចុះអត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព																		
២	អប់រំអំពីសុខភាពបន្តពូជ ការពន្យារកំណើត ការថែទាំសុខភាពមុន និងក្រោយពេលសម្រាលកូន និងការសម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាព																		
៣	ការពារ និងការឆ្លើយតបចំពោះភាពពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារកុមារក្នុងចំណោមកុមារ និងគ្រួសារងាយរងគ្រោះបំផុត																		
៤	អប់រំអំពីការលុបបំបាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការជួញដូរស្ត្រី និងកុមារ																		
៥	ធានាឱ្យមានសេវាសុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភនៅមូលដ្ឋាន និងទទួលបានសេវាកម្មសុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភមានគុណភាព																		
៦	អប់រំយុវជនយុវនារី អំពីសុខភាពបន្តពូជ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹង និងគ្រឿងញៀន																		
៧	វិនិយោគទៅក្នុងសាលាមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍																		
៨	អប់រំលើកទឹកចិត្តដល់មនុស្សចាស់ឱ្យមានការចូលរួមអភិវឌ្ឍសង្គម និងលើកកម្ពស់ការថែទាំសុខភាព																		
៩	បង្កើនគុណភាព អនាម័យ ទឹកស្អាត និងរស់នៅស្អាតក្នុងសហគមន៍																		
១០	ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតប																		
១១	ការប្រជុំ និងតាមដានរបស់ គ.ក.ន.ក																		

ថ្ងៃទី.................ខែ.................ឆ្នាំ...........
មេឃុំ ចៅសង្កាត់

ថ្ងៃទី.................ខែ.................ឆ្នាំ..........
អ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារឃុំ សង្កាត់

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

រាជធានី ខេត្ត.....................

ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ....

ឃុំ សង្កាត់ ....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ផែនការថវិកាប្រចាំឆ្នាំ......................

សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផ្នែកសង្គមប្រកបដោយសមធម៌

ល.រ	មុខចំណាយ	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃឯកតា	សរុប
១	ធានាការចុះអត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព				
២	អប់រំអំពីសុខភាពបន្តពូជ ការពន្យារកំណើត ការថែទាំសុខភាពមុននិងក្រោយសម្រាលកូន និងការសម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាព				
	សរុប				
៣	ការពារ និងការឆ្លើយតបចំពោះភាពពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារកុមារក្នុងចំណោមកុមារ និងគ្រួសារងាយរងគ្រោះបំផុត				
៤	អប់រំអំពីការលុបបំបាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការជួញដូរស្ត្រី និងកុមារ				
	សរុប				
៥	ធានាឱ្យមានការផ្តល់ និងទទួលបាននូវសេវាសុខភាពនៅតាមមូលដ្ឋានទាន់ពេលវេលា និងប្រកបដោយគុណភាព				
៦	អប់រំយុវជនយុវនារីអំពីសុខភាពបន្តពូជ ការប្រើប្រាស់គ្រឿង ស្រវឹង និងគ្រឿងញៀន				
	សរុប				
៧	វិនិយោគទៅក្នុងសាលាមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍				
៨	អប់រំលើកទឹកចិត្តដល់មនុស្សចាស់ឱ្យមានការចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សង្គម និងលើកកម្ពស់ការថែទាំសុខភាព				
	សរុប				
៩	បង្កើនគុណភាពអនាម័យ ទឹកស្អាត និងរស់នៅស្អាតក្នុងសហគមន៍				
	សរុប				
១០	ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតប				
	សរុប				
១១	ការប្រជុំ និងតាមដានរបស់ គ.ក.ន.ក				
	សរុប				
	សរុបរួម				

ថ្ងៃទី.......ខែ........ឆ្នាំ..........

មេឃុំ ចៅសង្កាត់

ថ្ងៃទី.......ខែ........ឆ្នាំ..........

ស្មៀនឃុំ សង្កាត់

ឯកសារ ១.៤.១ ÷ សូចនាករឃុំអំពិល

• ចំនួនទារកទើបនឹងកើតដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ	៥៥ក្នុងចំណោម១០០
• ចំនួនអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចុះបញ្ជី(នៅឆ្នាំថ្មីៗនេះ)	២ក្នុងចំណោម២០
• ចំនួនកុមារងាយរងគ្រោះដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍តាមរយៈ វិធានការការពារ(ផ្តល់អាហារ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ សម្លៀកបំពាក់ឯកសណ្ឋានសាលាសិក្សា)	៤៣ ក្នុងចំណោម៧០
• ចំនួនកុមារមានអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ទទួលបានការបញ្ចុះសត្វល្អិតក្នុងរយៈពេល ៦ខែចុងក្រោយ តាមរយៈដំណើរការកសាងផែនការខ្នាតតូចមានប្រសិទ្ធភាព រវាងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាព និងឃុំ	២០០ ក្នុងចំណោម ១០៤២
• តើកុមារទាំងអស់ដែលមានអាយុពី ៣ ទៅ ៥ឆ្នាំចូលរៀនក្នុងមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ទេ?	ទេ មានតែ ៨០០ ក្នុងចំណោម ១.៤៥៩
• តើមត្តេយ្យសាលា សាលារៀន និងមណ្ឌលសុខភាពទាំងអស់បានកែលម្អអនាម័យអាងលាងដៃនឹងសាប៊ូ និងកន្លែងប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតដែរឬទេ?	ទេ
• ចំនួនគ្រួសារដែលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះធម្មជាតិដែលឃុំបានផ្តល់ការគាំទ្រ	២០

ឯកសារ ១.៤.២. សូចនាកររបស់ឃុំអំពិល

១. ធានាការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព	
សូចនាករ	
• ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋសរុប	១០,០០០
• ចំនួនមនុស្សពេញវ័យសរុបបែងចែកតាមភេទ	៦,០០០ (ប្រុស៣,០០០; ស្រី៣,០០០)
• ចំនួនកុមារសរុបបែងចែកតាមភេទ	៤,០០០ (ប្រុស២,០០០; ស្រី២,០០០)
• ចំនួនទារកទើបនឹងកើតដែលបានចុះបញ្ជីនៅក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ	៥៥ ក្នុងចំណោម ១០០
• ចំនួនអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលបានចុះបញ្ជី(នៅឆ្នាំថ្មីៗនេះ)	២ ក្នុងចំណោម ២០
• ចំនួនមរណៈភាពនៃទារកដែលបានចុះបញ្ជី(តិចជាង១ខែ)	១
• ចំនួនមរណៈភាពនៃកុមារដែលបានចុះបញ្ជី (តិចជាង១ឆ្នាំ)	២
• ចំនួនមរណៈភាពនៃកុមារដែលបានចុះបញ្ជី (តិចជាង៥ឆ្នាំ	១
• ចំនួនមរណៈភាពនៃកុមារដែលបានចុះបញ្ជី (តិចជាង១៨ឆ្នាំ)	១
• ចំនួនមរណៈភាពនៃមាតានៅពេលមានផ្ទៃពោះ ឬសម្រាលកូនរួចបានចុះបញ្ជី	៣
• ចំនួនមរណៈភាពនៃឪពុកដែលមានកូនបានចុះបញ្ជី	២

២. កិច្ចការពារ និងការឆ្លើយតបចំពោះកុមាររងគ្រោះ កុមារងាយរងគ្រោះ និងក្រុមគ្រួសារងាយរងគ្រោះបំផុត	
សូចនាករ	
• ចំនួនកុមារងាយរងគ្រោះដែលទទួលបានផលប្រយោជន៍តាមរយៈវិធានការការពារ (ផ្តល់អាហារ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ សម្លៀកបំពាក់ ឯកសណ្ឋានសាលា សម្ភារសិក្សា)	៤៣ ក្នុងចំណោម ៧០
• ចំនួនស្ត្រី និងកុមារដែលធ្លាប់រងគ្រោះដោយអំពើហិង្សាបានបញ្ជូនទៅរកសេវាសមស្រប	១
• ចំនួនគ្រួសារដែលរងការប៉ះពាល់ដោយស្ថានភាពអាសន្ន និងទទួលបានជំនួយពីឃុំ	២០

៣. ធានាឱ្យមានការផ្តល់សេវាសុខភាព និងអាហារូបត្ថម្ភនៅតាមមូលដ្ឋាន និងទទួលបានសេវាសុខភាពនិងអាហារូបត្ថម្ភប្រកបដោយគុណភាពទាន់ពេល	
សូចនាករ	
• ចំនួនស្ត្រីងាយរងគ្រោះមានផ្ទៃពោះ ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យទៅពិនិត្យសុខភាពមុនពេលសម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យ យ៉ាងហោចណាស់ពីរដង	២០ ក្នុងចំណោម ៥០
• ចំនួនស្ត្រីងាយរងគ្រោះមានផ្ទៃពោះ ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យទៅ សម្រាលកូននៅមណ្ឌលសុខភាព មន្ទីរពេទ្យរដ្ឋឬឯកជន	២០ ក្នុងចំណោម ៥០
• ចំនួនមាតាងាយរងគ្រោះមានកូនដំបូង និងទារកទើបនឹងកើត ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យទៅពិនិត្យសុខភាពក្រោយពេលសម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាព ឬមន្ទីរពេទ្យ យ៉ាងហោចណាស់មួយដង	២០ ក្នុងចំណោម ៥០
• ចំនួនទារកដែលបានចាក់ថ្នាំបង្ការគ្រប់មុខ តាមរយៈដំណើរការកសាងផែនការខ្នាតតូចរវាងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាព និងឃុំ	៥៥ ក្នុងចំណោម ១០០
• ចំនួនទារកទើបនឹងកើត ខ្វះទម្ងន់ ដែលគ្រួសារទទួលបានការគាំទ្រពីឃុំ	២០ ក្នុងចំណោម ១០០
• ចំនួនកុមារខ្វះអាហារូបត្ថម្ភដែលគ្រួសារទទួលបានជំនួយពីឃុំ	៣០ក្នុងចំណោម ១០០
• ចំនួនប្រជាពលរដ្ឋដែលមានជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃទទួលបានជំនួយពីឃុំ	៥
• ចំនួនកុមារមានអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ទទួលបានការបញ្ចុះសត្វល្អិតក្នុងរយៈពេល ៦ខែចុងក្រោយតាមរយៈដំណើរការកសាងផែនការខ្នាតតូចមានប្រសិទ្ធភាពរវាងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាព និង ឃុំ	២០០ ក្នុងចំណោម ១,០៤២
• ចំនួនកុមារមានអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ទទួលបានជីវជាតិអាបន្ថែម ក្នុងរយៈពេល ៦ខែ ចុងក្រោយ តាមរយៈដំណើរការកសាងផែនការខ្នាតតូចរមានប្រសិទ្ធភាពរវាងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាព និងឃុំ	២០០ ក្នុងចំណោម ១,០៤២
• ចំនួនករណីជម្ងឺរាគ ដែលបានកំណត់ និងព្យាបាលទាន់ពេលតាមរយៈដំណើរការកសាង ផែនការខ្នាតតូចរមានប្រសិទ្ធភាពរវាងគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលសុខភាព និងឃុំ	២០០
• ចំនួនមណ្ឌលសុខភាពដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានសម្ភារៈប្រសើរឡើង (ឧទាហរណ៍. គ្រែ ទឹកម៉ាស៊ីន អគ្គីសនី)	១
• ចំនួនមណ្ឌលសុខភាពដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានអនាម័យប្រសើរឡើង (ឧទាហរណ៍៖ បង្គន់ មានសាប៊ូ អាងលាងដៃ)	១
• ចំនួនមណ្ឌលសុខភាពដែលឃុំបានជួយផ្តល់ ទឹក ស្អាត	១

៤. គាំទ្រមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍	
សូចនាករ	
• ចំនួនមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍កំពុងដំណើរការ (ប្តូរវេន ពីរម៉ោងឬច្រើនជាង ក្នុងមួយសប្តាហ៍ក្នុងអំឡុងពេល៩ខែ)	១
• ចំនួនអ្នកគ្រូមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ដែលបានចុះកុងត្រារួច	១
• ចំនួន(លោកគ្រូ)មត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ បានចុះកុងត្រានិង ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមាន អនាម័យប្រសើរឡើង	០
• ចំនួនមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានអនាម័យប្រសើរឡើង	១
• ចំនួនមត្តេយ្យសហគមន៍ដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានទឹកស្អាត	១
• ចំនួនកុមារមានអាយុ៣-៤ ឆ្នាំចុះឈ្មោះចូលរៀននៅមត្តេយ្យសាលា បែងចែក តាមភេទ ជនជាតិដើមភាគតិច និងពិការ	កុមារា ៧; កុមារី ៩
• ចំនួនកុមារមានអាយុ៥ ឆ្នាំចុះឈ្មោះចូលរៀននៅមត្តេយ្យសាលា បែងចែកតាមភេទ ជនជាតិដើមភាគតិច និងពិការ	កុមារា៤; កុមារី៤
• ចំនួនកុមារអាយុពី០ទៅ៥ឆ្នាំដែលមិនបានចុះឈ្មោះចូលរៀននៅក្នុងកម្មវិធីអប់រំកុមារ តូច (មត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍ មត្តេយ្យសិក្សារដ្ឋ កម្មវិធី អប់រំតាមផ្ទះ)	៦២៧

៥. ធានាថា កុមារដែលមានអាយុពី ៦-១១ឆ្នាំបញ្ចប់ បឋមសិក្សា	
សូចនាករ	
• ចំនួនសាលាបឋមសិក្សាដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានការ កែលម្អអនាម័យ (ឧទាហរណ៍៖ បង្គន់ មានសាប៊ូលាងដៃ និងអាងលាងដៃ)	១
• ចំនួនសាលាបឋមសិក្សាដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានទឹកស្អាត	១
• ចំនួនកុមារនៅសាលាបឋមសិក្សាទទួលបានថ្នាំគ្រប់ទម្លាក់សត្វល្អិតអំឡុងពេល ការផ្តល់សេវាសុខភាពដល់មូលដ្ឋាន (ចំនួន២ដងក្នុង១ឆ្នាំដែលរៀបចំ ដោយមណ្ឌលសុខភាពនិងដោយមានការសហការជាមួយនឹងសាលា)	៩០០ ក្នុងចំណោម ១,៤៥៩
• ចំនួនកុមារមានអាយុ៦ ឆ្នាំចុះឈ្មោះចូលរៀននៅថ្នាក់ទី១ បែងចែកតាមភេទ ជនជាតិដើមភាគតិច និងពិការ	កុមារា៦៧ ក្នុងចំណោម១១៦; កុមារី ៧០ ក្នុងចំណោម១១៨
• ចំនួនកុមារបោះបង់ចោលការសិក្សាដែលដែលឃុំគាំទ្រឱ្យមានឱ្យចូលរៀនវិញ បែងចែកតាមភេទ ជនជាតិដើមភាគតិច និងកុមារពិការ	កុមារា ២៨៦; កុមារី ២៧៥
• អត្រាបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បឋមសិក្សា បែងចែកតាមភេទ ជនជាតិដើមភាគតិច និងកុមារពិការ	៦០%

៦. កែលម្អសុវត្ថិភាពសហគមន៍	
សូចនាករ	
• ចំនួនកុមារបួស (បែងចែកតាមអាយុ ប្រភេទរបួសដោយគ្រាប់មីន/គ្រាប់មិនទាន់ផ្ទុះ ធ្លាក់ ថ្នាំពុល ពស់ចឹក លង់ទឹក ត្រូវគ្រាប់ អំពើហិង្សា គ្រោះថ្នាក់តាមផ្លូវ) ដែលឃុំបានស៊ើប អង្កេតចាត់វិធានការការពារករណីទាំងនោះសម្រាប់អនាគត	១៥
• ចំនួនករណីចោរដែលប៉ូលីសប៉ុស្តិ៍ បានស៊ើបអង្កេត	១
• ចំនួនករណីហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលប៉ូលីសប៉ុស្តិ៍ បានស៊ើបអង្កេត	១
• ចំនួនករណីរំលោភដែលប៉ូលីសប៉ុស្តិ៍ បានស៊ើបអង្កេត	០

បញ្ជីត្រួតពិនិត្យសម្រាប់ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព

	ការពិពណ៌នា	បាន/បានទេ	ទេ
១	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចាំបាច់របស់សហគមន៍ដែរឬទេ?		
២	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាអាទិភាពរបស់ស្ត្រី កុមារ និងជនងាយរងគ្រោះឬទេ?		
៣	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់ក្រុមជនជាតិភាគតិចឬទេ?		
៤	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់សហគមន៍ ដែលមានហានិភ័យឬទេ?		
៥	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទំនងការថែទាំសុខភាពមាតាមុន និងក្រោយពេលសម្រាលកូនឬទេ?		
៦	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទំនងនឹងការជួញដូរស្ត្រី ការរំលោភបំពាន និងការកេងប្រវ័ញ្ចឬទេ?		
៧	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទំនងការអប់រំ ការរំលោភបំពានលើកុមារ និងការកេងប្រវ័ញ្ចកំលាំងពលកម្មឬទេ?		
៨	តើផែនការសកម្មភាពរបស់លោកអ្នកបានដោះស្រាយបញ្ហាទាក់ទំនងការត្រៀមរៀបចំ និងការឆ្លើយតបនឹងភាពអាសន្នឬទេ?		

ប្លង់មេរៀនទី៥
ការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និងការគៀរគរធនធាន

ប្លង់មេរៀនទី៥

ការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និង ការគៀរគរធនធាន

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀន សិក្ខាកាមអាច ៖ • រៀបចំផែនការថវិកាដែលមានលក្ខណៈជាក់លាក់ដោយផ្អែកលើផែនការសកម្មភាពដែលបានសិក្សារួចក្នុងមេរៀនទី៤ • បង្ហាញការយល់ដឹងពីសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ តាមរយៈការបែងចែកធនធានរបស់ពួកគេ ក្នុងវិធីមួយដែលឆ្លើយតបនឹងសេចក្តីត្រូវការ របស់ស្ត្រី កុមារ និងជនងាយរងគ្រោះ
ខ្លឹមសារមេរៀន	• ប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំអំពីការអនុវត្តមុខងាររបស់ គ.ក.ន.ក ដើម្បីលើកផែនការថវិកាដោយផ្តោតលើសមធម៌ • ការគៀងគរធនធាន
រយៈពេល	៦០នាទី
សម្ភារៈ	• ប៊ិចហ្វឺត ក្រដាសផ្ទាំងធំ កាតពណ៌ ស្លាយបញ្ចាំង • កូនសៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិក គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី៥ អំពីការកសាងផែនការថវិកាផ្តោតលើសមធម៌ និងការគៀរគរធនធាន
វិធីសាស្ត្រ	ការងារក្រុមតូច ការពិភាក្សាក្នុងក្រុមធំ និង បទបង្ហាញ

ដំណើរការសម្របសម្រួល ÷

រយៈពេល	**ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ**	**ធនធាន**
០៥នាទី	**១. សេចក្តីផ្តើម និងគោលបំណងមេរៀន** • សេចក្តីផ្តើម៖ កាលពីមេរៀនមុន លោកអ្នកធ្វើការនៅក្នុងក្រុម គ.ក.ន.ក របស់អ្នក ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពឃុំអំពិល ដើម្បីបង្កើតផែនការសកម្មភាពក្នុងការ ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមជាអាទិភាពចំពោះស្ត្រី កុមារ និងជនងាយរងគ្រោះក្នុងឃុំ សង្កាត់របស់អ្នក។ មេរៀននេះនឹងផ្តោតទៅលើការរៀបចំ ផែនការថវិកាប្រកបដោយសមធម៌។ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីគោលបំណងមេរៀនទី៥	
៥០នាទី	**២. ធនធាន និងប្រភពធនធាន** **ក). ការពិភាក្សាក្រុម** • អ្នកសម្របសម្រួលរំលឹកពីសកម្មភាពដែលកំណត់ដោយក្រុមពិភាក្សា និងចែកសិក្ខាកាមតាមក្រុមដដែល និងសួរសំណួរបំផុសមួយចំនួនទៅសិក្ខាកាម ៖	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	– តើលោក លោកស្រីមានធនធានអ្វីខ្លះ ដើម្បីឆ្លើយតបសកម្មភាព ដែលលោក លោកស្រីបានលើកឡើងនៅមេរៀនទី៤? តើប្រភពធនធានទាំងនោះបានមកពីណាខ្លះ? – តើធ្វើដូចម្តេច ដើម្បីកៀរគរថវិកា? • ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវពិភាក្សាសំណួរទាំងពីរ។ អ្នកសម្របសម្រួលជ្រើសរើសសិក្ខាកាមស្ម័គ្រចិត្ត២ ក្រុមដើម្បីចែករំលែកចម្លើយរបស់ពួកគេ។ • អ្នកកត់ត្រា កត់ត្រានូវចម្លើយរបស់សិក្ខាកាមដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ។ • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញខ្លឹមសារទាក់ទងនឹងធនធាន ព្រមទាំងប្រភពនៃធនធាន។ **៣. លំហាត់អនុវត្តការរៀបចំផែនការថវិកាប្រកបដោយសមធម៌** **ក). ការពិភាក្សាក្រុមតូច** • អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការក្នុងក្រុមរៀបចំផែនការដែលក្រុមនីមួយៗត្រូវរៀបចំផែនការថវិកា ឆ្លើយតបទៅនឹងសកម្មភាពដែលបានកំណត់ ដោយផ្តោតទៅលើបញ្ហាសមធម៌។ • បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបង្ហាញអំពីទម្រង់ថវិកា ដូចដែលបានផ្តល់ជូនក្នុងកូនសៀវភៅណែនាំ ហើយស្នើឱ្យក្រុមបំពេញទម្រង់នោះ។ (សូមមើលឯកសារភ្ជាប់) – ដំបូងបង្កើតផែនការថវិកាដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យរបស់ឃុំអំពិល – បន្ទាប់មកសួរថា៖ ដោយផ្អែកតាមអ្វីដែល លោក លោកស្រីបានសិក្សាថ្ងៃនេះ តើលោក លោកស្រីនឹងពិនិត្យ និងកែសម្រួលឡើងវិញនូវផែនការថវិការបស់ឃុំលោក លោកស្រីយ៉ាងដូចម្តេច? **កំណត់ចំណាំ ៖** – អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែរំលឹកសិក្ខាកាមឡើងវិញកាលពីថ្ងៃទីមួយ នៅពេលដែលពិភាក្សាគ្នាអំពីសមធម៌ និងធានាថា សិក្ខាកាមអាចរំលឹកឡើងវិញអំពីអត្ថន័យនៃពាក្យសមធម៌។ – អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែបញ្ជាក់អំពីសារៈសំខាន់នៃការធានាថា ការបែងចែកធនធានរបស់ គ.ក.ន.ក ប្រកបដោយសមធម៌ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាជាអាទិភាពរបស់ស្ត្រី និងកុមារ ។ – ក្រុមពិភាក្សានឹងបែងចែកមូលនិធិឱ្យសមស្របតាមសកម្មភាព	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	អន្តរាគមន៍ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងផែនការ។ ឧទាហរណ៍ ៖ ការធានាថា មានថវិកាសម្រាប់អប់រំស្ត្រីអំពីសុខភាពមាតាក្រោយពេលសម្រាល ឬមានថវិកាសម្រាប់ទឹកស្អាតនិងមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់កុមារនៅតាមសាលារៀន ។ **ខ). ការឆ្លុះបញ្ចាំងក្នុងក្រុមធំ** • បន្ទាប់ពីគណៈកម្មាធិការនីមួយៗ បានបំពេញនូវផែនការថវិការបស់ខ្លួនរួចមក អ្នកសម្របសម្រួលនឹងដឹកនាំការពិភាក្សាក្នុងក្រុមធំអំពីការលើកផែនការថវិកាប្រកបដោយសមធម៌ និងការគៀងគរធនធាន។ • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរទៅកាន់គណៈកម្មាធិការថា ៖ ១. តើលោកអ្នកបានរៀនសូត្រអ្វីខ្លះអំពីការលើកផែនការថវិកាប្រកបដោយសមធម៌? ២. តើលោកអ្នកនឹងចែករំលែកមេរៀនទាំងយ៉ាងដូចម្តេចដល់សមាជិក គ.ក.ន.ក ផ្សេងទៀត ឬ ដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់? • អំឡុងពេលដែលអ្នកសម្របសម្រួលដឹកនាំការពិភាក្សា អ្នកកត់ត្រាត្រូវជួយសរសេររាល់សំណួរ បញ្ហាប្រឈម និងចម្លើយទាំងនោះ ដាក់លើក្រដាសផ្ទាំងធំ។ • អ្នកសម្របសម្រួលនឹងចែកផែនការថវិកាជាឧទាហរណ៍របស់ឃុំអំពិលដល់សិក្ខាកាមដូចដែលមានក្នុងកូនសៀវភៅណែនាំពីទំព័រទី ២៣-៣៥។	
៥នាទី	**៤. សន្និដ្ឋានបញ្ចប់មេរៀន** • សង្ខេបមេរៀន • តើអ្នកបានរៀនចំណុចសំខាន់អ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ? • ថ្លែងអំណរគុណសិក្ខាកាមដែលបានចូលរួមផុសផុល	

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

រាជធានី ខេត្ត ៖ ....
ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ៖ ....
ឃុំ សង្កាត់ ៖ ....

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ផែនការថវិកាប្រចាំឆ្នាំ.........................

សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍផ្នែកសង្គមប្រកបដោយសមធម៌

លរ	មុខចំណាយ	ឯកតា	ចំនួន	តម្លៃឯកតា	សរុប
១	ធានាការចុះអត្រានុកូលដ្ឋានឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព				
	សរុប				
២	ការពារ និងការឆ្លើយតបចំពោះភាពពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារកុមារក្នុងចំណោមកុមារ និងគ្រួសារងាយរងគ្រោះបំផុត				
	សរុប				
៣	ធានាឱ្យមានសេវាសុខភាពនិងអាហាររូបត្ថម្ភនៅមូលដ្ឋាន និងទទួលបានសេវាកម្មសុខភាព និងអាហាររូបត្ថម្ភមានគុណភាពទាន់ពេលវេលា				
	សរុប				
៤	វិនិយោគទៅក្នុងសាលាមត្តេយ្យសិក្សាសហគមន៍				
	សរុប				
៥	បង្កើនគុណភាព អនាម័យ ទឹកស្អាត និងរស់នៅស្អាតក្នុងសហគមន៍				
	សរុប				
៦	ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការឆ្លើយតប				
	សរុប				
៧	ការប្រជុំនិងតាមដានរបស់ គ.ក.ន.ក				
	សរុប				
	សរុបរួម				

ថ្ងៃទី....... ខែ........... ឆ្នាំ...........

មេឃុំ ចៅសង្កាត់

ថ្ងៃទី........ ខែ......... ឆ្នាំ...............

ស្មៀនឃុំ សង្កាត់

អ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារីនិងកុមារឃុំ សង្កាត់

ប្លង់មេរៀនទី៦

ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ

និងរបាយការណ៍

ប្លង់មេរៀនទី៦	
ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍	
គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀនសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖ • រៀបរាប់បានពីមូលហេតុសំខាន់ៗ ដើម្បីតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងរបៀបប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យការរីកចម្រើន • ប្រើប្រាស់សូចនាករនៃសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ • កំណត់បាននូវប្រភពទិន្នន័យ និងទិន្នន័យដែលត្រូវការសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ • បំពេញបានទម្រង់តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងទម្រង់របាយការណ៍ ដូចដែលបានផ្តល់ជូនក្នុងកូនសៀវភៅណែនាំ
ខ្លឹមសារមេរៀន	• និយមន័យ និងមូលហេតុនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងពាក្យគន្លឹះផ្សេងៗ • ប្រភព និងតម្រូវការព័ត៌មានសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ • របៀបបំពេញទម្រង់តាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងទម្រង់របាយការណ៍ ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅណែនាំ
រយៈពេល	១០០ នាទី
សម្ភារៈ	ហ្វីត ក្រដាសពណ៌ ក្រដាសផ្ទាំងធំ ស្លាយ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី៦ អំពីការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាក្រុមតូច ការពិភាក្សាក្រុមធំ និងការបង្ហាញ

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន ÷

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
៥នាទី	**១. សេចក្តីផ្តើម និងការបង្ហាញពីគោលបំណង** • អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថា យើងបានសិក្សាមេរៀនមួយចំនួនរួចហើយ ដែលទាក់ទងនឹងការងាររបស់ គ.ក.ន.ក ឥឡូវនេះយើងនឹងសិក្សាបន្ថែមទៀតអំពីរបៀបតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងរបាយការណ៍ ដើម្បីធានាថា គ.ក.ន.ក ធ្វើការងារប្រកបដោយគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញអំពីគោលបំណងមេរៀន ។	
១៥ នាទី	**២. ការយល់ដឹងពីគោលបំណងនៃការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងពាក្យគន្លឹះ** **សំណួរបំផុសគំនិត** **ជំហានទី១ ៖** • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសិក្ខាកាមក្នុងក្នុងក្រុមធំ ដើម្បីរំលឹកឡើងវិញអំពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ គ.ក.ន.ក។ បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរខាងក្រោម ៖ – តើលោក លោកស្រីនឹងធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចទើបដឹងថា គ.ក.ន.ក បំពេញ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួនបានជោគជ័យ? – តើលោក លោកស្រីនឹង ធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យការរីកចម្រើន យ៉ាងដូច ម្តេច? – តើលោក លោកស្រីធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចទើបដឹងថា គណៈកម្មាធិការ បំពេញ មុខងាររបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសមធម៌? – ហេតុអ្វីបានជា គ.ក.ន.ក ចូលរួមក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ? • អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាម ១ ឬ ២នាក់ឆ្លើយតបនឹងសំណួរខាងលើ **ជំហានទី២ ៖** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញអំពីពាក្យគន្លឹះមួយចំនួនទាក់ទងនឹងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងវែកញែកឱ្យដាច់រវាងពាក្យសកម្មភាព លទ្ធផល រំពឹងទុក និងសូចនាករនៃសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌។ • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀន ។ ☞ **និយមន័យ ៖** – **សូចនាករ** ៖ គឺជាព័ត៌មានបង្ហាញពីកម្រិតវាស់វែងជាបរិមាណ ឬគុណភាពដែលអាចជឿទុកចិត្តបានសម្រាប់វាយតម្លៃលទ្ធផលរីកចម្រើន និង ការផ្លាស់ប្តូរ **សកម្មភាព** ៖ គឺកិច្ចការដែលត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេច គោលបំណង	
៣៥នាទី	**៣. ការកំណត់តម្រូវការព័ត៌មាន និងប្រភពព័ត៌មានសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ** • អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមមើលទម្រង់ទី៥ ៖ សូចនាករនៃសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ក្នុងកូនសៀវភៅណែនាំ • បែងចែកសិក្ខាកាមជា៦ក្រុម ពិភាក្សាលើប្រធានបទចំនួន៦ ៖ កិច្ចការសម្រាប់កិច្ចការស្ត្រី និងកុមារ សុខភាព អប់រំ ការចុះបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន សន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ និងហិរញ្ញវត្ថុ។ • អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរបំផុសដូចខាងក្រោម ៖ – តើលោក លោកស្រីចង់សម្រេចអ្វីខ្លះក្នុងនាមជាសមាជិក គ.ក.ន.ក នៅ ក្នុងផ្នែកនីមួយៗ?។ ឧទាហរណ៍៖ ផ្នែកអត្រានុកូលដ្ឋាន – អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យសិក្ខាកាមពិនិត្យមើលសូចនាករ និងអ្វីដែលត្រូវសម្រេចឱ្យបាន (នៅក្នុងទម្រង់ទី៥) – តើលទ្ធផលដែលសម្រេចបាននេះត្រូវវាស់វែងយ៉ាងដូចម្តេច? (ធ្វើដូចម្តេចទើបដឹងថាជោគជ័យ ឬមានប្រសិទ្ធភាព?)	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	– តើព័ត៌មានអំពីអ្វីខ្លះ ដែលលោក លោកស្រីត្រូវការ ដើម្បីវាស់វែងអំពីការរីកចម្រើន? – តើលោក លោកស្រី ស្វែងរកទិន្នន័យពីប្រភពណាខ្លះ? – តើលោក លោកស្រី ត្រូវការតាមដានត្រួតពិនិត្យញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា? កំណត់ចំណាំ ៖ • អ្នកសម្របសម្រួលគួរសួរបញ្ជាក់ឱ្យច្បាស់ថា តើមានសមាជិក គ.ក.ន.ក ណាខ្លះដែលអាចប្រើប្រាស់សូចនាករផែនទីសេវាសង្គម ទិន្នន័យភូមិ ឃុំ និងសូចនាករនៃសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ (ដូចដែលបានពិភាក្សាក្នុងមេរៀនទី៤) • អ្នកសម្របសម្រួលគួរលើកបញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ទំនាក់ទំនងរវាងទិន្នន័យផែនទីសេវាសង្គម និងទិន្នន័យភូមិ ឃុំមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ គ.ក.ន.ក យល់ដឹង ឱ្យច្បាស់ និងវិភាគឱ្យបានស៊ីជម្រៅអំពីបញ្ហាជាក់លាក់ និង ដើម្បីកំណត់អំពីការឆ្លើយតបដែលសមស្របត្រឹមត្រូវ។	
៤០នាទី	**៤. ការអនុវត្តបំពេញទម្រង់ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងទម្រង់របាយការណ៍** **ក). បទបង្ហាញស្តីពីទម្រង់ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ និងទម្រង់របាយការណ៍** • អ្នកសម្របសម្រួលបញ្ជាក់ថា យើងបានពិភាក្សាគ្នារួចហើយពីព័ត៌មានដែលត្រូវការប្រភពព័ត៌មាន និងរបៀបប្រមូលព័ត៌មានទាំងនោះ។ ឥឡូវនេះគិតថា ជាពេលដែលត្រូវធ្វើរបាយការណ៍ជូនទៅ គ.ក.ន.ក.(ប្រជុំប្រចាំខែ ត្រីមាស ឆមាស ឬប្រចាំឆ្នាំ ឬអ្នកទៅចូលរួមប្រជុំប្រចាំត្រីមាសជាមួយ គ.ក.ស.ក ថ្នាក់ស្រុក។ **ខ). បទបង្ហាញពីទម្រង់របាយការណ៍** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញទម្រង់ទាំងនោះ និងឱ្យសិក្ខាកាមអានឯកសារនៅក្នុងសេចក្តីណែនាំពីទំព័រទី៤៦ ដល់៥៨។ **គ). អនុវត្តបំពេញទម្រង់របាយការណ៍** • បែងចែកសិក្ខាកាមជា៦ក្រុម ដើម្បីហាត់បំពេញទម្រង់របាយការណ៍ រួមមាន ៖ របាយការណ៍សកម្មភាពទាក់ទងនឹងស្ត្រី និងកុមារនៅក្នុងឃុំសង្កាត់ របាយការណ៍ស្តីពីសុខភាព អប់រំ អត្រានុកូលដ្ឋាន និងរបាយការណ៍ស្តីពីបញ្ហាសន្តិសុខ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ និងហិរញ្ញវត្ថុ។ • សិក្ខាកាមអាចបំពេញទម្រង់របាយការណ៍ផ្សេងទៀត បើពួកគេចង់ហាត់អនុវត្តន៍។	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	ឃ). សំណួរឆ្លុះបញ្ចាំង • តើលោក លោកស្រីមានអារម្មណ៍បែបណានៅពេលបំពេញទម្រង់របាយការណ៍? • តើរបាយការណ៍នេះដូចគ្នានឹងអ្វីដែលលោក លោកស្រីធ្លាប់ធ្វើ ឬមានលក្ខណៈខុសគ្នា?	
៥នាទី	**៥. សន្និដ្ឋាន** • សង្ខេបមេរៀន • តើអ្នកបានរៀនចំណុចសំខាន់អ្វីខ្លះពីមេរៀននេះ? • ថ្លែងអំណរគុណសិក្ខាកាមដែលបានចូលរួមផុសផុល។	

ផ្នែកទី២

ការផ្តោតស៊ីជម្រៅលើសមធម៌សង្គម

ប្លង់មេរៀនទី១

ធ្វើការជាមួយសហគមន៍

ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះ

បន្ទាន់ និងការដោះស្រាយ

ប្លង់មេរៀនទី១ **ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងការដោះស្រាយ**	
គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងអាចៈ • យល់ពីសារៈសំខាន់នៃការកសាងសហគមន៍ឱ្យរឹងមាំ • យល់ដឹងពីរបៀបដែល គ.ក.ន.ក ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់និងការដោះស្រាយ
ខ្លឹមសារមេរៀន	១. ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ ២.គ្រោះមហន្តរាយអាចបង្អាក់ការអភិវឌ្ឍកុមារ ៣. សហគមន៍ងាយរងគ្រោះ ៤. សហគមន៍រឹងមាំ ៥. ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ ៦. បញ្ជីប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់
រយៈពេល	១ម៉ោង៣០នាទី
សម្ភារៈ	• ហ្វីតក្រដាសព័ណ៌ក្រដាសផ្ទាំងធំឯកសារ ស្លាយបញ្ចាំង • សៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិកគ.ក.ន.កផ្នែកទីពីរ មេរៀនទី១ទំព័រ៥៩ និង • សៀវភៅជំនួយស្មារតី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាក្រុមតូចការពិភាក្សាក្រុមធំការសម្តែងតួ និងការបញ្ចាំងស្លាយ

សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន ÷

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
៥នាទី	**១. ការបង្ហាញគោលបំណងនៃមេរៀន** • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ សូមស្វាគមន៍ចំពោះមេរៀនទីមួយរបស់យើងគឺ "ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ដើម្បីត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់និងការដោះស្រាយ" ៖ – ឃុំនីមួយៗមានបទពិសោធន៍ពីគ្រោះមហន្តរាយមិនដូចគ្នាទេ។ – ឃុំខ្លះអាចជួបប្រទះនឹងគ្រោះទឹកជំនន់ឃុំខ្លះអាចជួបប្រទះនឹងបញ្ហាភ្លើង ឆេះព្រៃនិងខ្លះទៀត អាចជួបប្រទះនឹងព្យុះភ្លៀង។ល។ – ទោះបីជាបទពិសោធបែបណាក៏ដោយក៏គ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលដល់សហគមន៍ទាំងមូល ជាពិសេសការជះឥទ្ធិពលដោយគ្មានសមាមាត្រទៅ លើជនដែលងាយរងគ្រោះបំផុត។ – នៅក្នុងមេរៀននេះនឹងមានការរំលឹកឡើងវិញខ្លះៗ ពីការជះឥទ្ធិពលនៃគ្រោះអាសន្នទៅលើស្ត្រី និងកុមារ។ – យើងក៏មើលផងដែរថា តើ គ.ក.ន.ក នឹងធ្វើរបៀបណា ក្នុងការធ្វើការ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	ជាមួយសហគមន៍ ដើម្បីត្រៀមបម្រុងនិងដោះស្រាយចំពោះគ្រោះសន្ទ។	
២៥នាទី	**២. ការកសាងសហគមន៍ឱ្យមានភាពរឹងមាំ** **២.១. គ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រីនិងកុមារ** • សណ្តួរបំផុសគំនិត ៖ – តើការបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុមានផលប៉ះពាល់អ្វីខ្លះ? • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – បង្ហាញ "ផលប៉ះពាល់នៃបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ" – ផ្សាភ្ជាប់ខ្លឹមសារនៃផលប៉ះពាល់នីមួយៗ ទៅនឹង៖ ~ ផលប៉ះពាល់ដល់កុមារ ~ ការថប់អារម្មណ៍ និងភាពងាយរងគ្រោះរបស់កុមារ **២.២. សហគមន៍ងាយរងគ្រោះ** • សណ្តួរបំផុសគំនិត ៖ – តើអ្វីទៅជាសហគមន៍ងាយរងគ្រោះ? – តើមានសមាសភាពអ្វីខ្លះដែលចង្អុលបង្ហាញថាសហគមន៍មួយងាយរងគ្រោះ ឬរឹងមាំ? • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – សហគមន៍មួយចំនួនងាយនឹងទទួលភាពរងគ្រោះជាងសហគមន៍ឯទៀត – ភាពងាយរងគ្រោះនេះមានទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹងភាពក្រីក្រនិងភាពនៅដាច់ឆ្ងាយពីសង្គម – ភាពងាយរងគ្រោះមានសមាសភាពសំខាន់ៗពីរ៖ ១. ហានិភ័យ ៖ ទឹកជំនន់វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចការប្រមូលផលមិនបាន សង្គ្រាម ភាពអត់ការងារធ្វើនិងជំងឺធ្ងន់ផ្សេងៗ។ ២. សមត្ថភាព ៖ សមត្ថភាពឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ និងសមត្ថភាពសម្របខ្លួននៅពេលដែលជួបគ្រោះមហន្តរាយ។ • សណ្តួរបំផុសគំនិត ៖ – តើគ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលអ្វីខ្លះដល់អារម្មណ៍ និងសកម្មភាពជនរងគ្រោះ? ☞ **សញ្ញាណខ្លះៗនៃការកើនឡើងនូវភាពតានតឹងផ្លូវចិត្ត ៖** – ប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹងនិងថ្នាំញៀន – ខឹង(ឆាប់ផ្ទុះកំហឹង) – នៅដាច់ឆ្ងាយពីសង្គម – មានការថប់អារម្មណ៍និងបាក់ទឹកចិត្ត	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
	– សម្ពន្ធភាពប្រេះឆា – ខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់លើការរៀនសូត្រការងារ និងលទ្ធផលការងារធ្លាក់ចុះ – មានជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ រោគសញ្ញាមិនច្បាស់លាស់ឬមូលហេតុមិនគ្រប់គ្រាន់។ **២.៣. សហគមន៍រឹងមាំ** • សណ្ដូរបំផុសគំនិត ៖ – តើអ្វីទៅជាសហគមន៍រឹងមាំ? • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – ភាពរឹងមាំ៖ គឺជាសមត្ថភាពនៃប្រព័ន្ធមួយ ដូចជាសហគមន៍ ឬសង្គមក្នុងការសម្របខ្លួនឱ្យត្រឡប់មកដំណើរការល្អឡើងវិញបន្ទាប់ពីជួបគ្រោះមហន្តរាយណាមួយ។ – នេះមានន័យថាសហគមន៍នោះអាចបង្កើនសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនតាមរយៈគ្រោះមហន្តរាយពីអតីតកាលនិងសម្រាប់ការការពារពេលអនាគត និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវវិធានការកាត់បន្ថយហានិភ័យ។ • សណ្ដូរបំផុសគំនិត ៖ – តើមូលហេតុអ្វីខ្លះដែលធ្វើឱ្យសហគមន៍មួយរឹងមាំ? ☞ **សហគមន៍ខ្លះមានភាពរឹងមាំដោយសារ ៖** – ស៊ាំទៅនឹងភាពតក់ស្លុតដែលកើតឡើង ហើយសហគមន៍នៅតែដំណើរការការងាររបស់ខ្លួនបានដដែល – អាចរៀបចំចាត់ចែង និងដោះស្រាយបានដោយខ្លួនឯងនៅពេលដែលសហគមន៍ជួបវិបត្តិ – ពួកគេបង្កើតឡើងដើម្បីសង្គ្រោះជីវិត។ ☞ **សហគមន៍ដែលរឹងមាំគឺជាសហគមន៍ដែល ៖** – គាំទ្រនិងពង្រីកការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងភាពសុខដុមក្នុងសង្គម – ពង្រឹងការជួយគ្នាក្នុងសហគមន៍និងអ្នកជិតខាង ឧទាហរណ៍ ៖ ក្រុមជួយខ្លួនឯង – ពង្រឹងបន្ថែមលើចំណុចខ្លាំងមិនមែនចំណុចខ្សោយ – លើកកម្ពស់ការចូលរួមរៀបចំដោយខ្លួនឯងនិងភាពជាម្ចាស់ – ប្រើប្រាស់ធនធាននៅក្នុងសហគមន៍ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នោះ។	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
៣០នាទី	**៣. ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងគ្រឿងប្រដាប់សង្គ្រោះបន្ទាន់** ៣.១. ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – បង្ហាញ និងផ្តល់ឧទាហរណ៍ដល់សិក្ខាកាម ដើម្បីធ្វើផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់។ • សំណួរបំផុសគំនិត ៖ – តើមានស្ត្រីប៉ុន្មាននាក់ដែលទំនងជាសម្រាលនៅក្នុងរដូវភ្លៀង? – តើនៅរដូវភ្លៀងនិងពេលមានទឹកជំនន់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទាំងនោះអាចទៅមណ្ឌលសុខភាពដើម្បីពិនិត្យផ្ទៃពោះសម្រាលនិងថែរក្សាសុខភាពក្រោយពេលសម្រាលបានដែរឬទេ? ☞ **ការសម្តែងតួ** • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – បែងចែកសិក្ខាកាមជា ៣ ក្រុម៖ ក្រុមទី១ ៖ សំណួរមួយចំនួនជាជំនួយក្នុងការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះទឹកជំនន់ ក្រុមទី២ ៖ គ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់សង្គ្រោះបន្ទាន់ ក្រុមទី៣ ៖ បញ្ជីប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់ • ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវអានឯកសារទាក់ទងនឹងប្រធានបទរៀងៗខ្លួន • ក្រុមនីមួយៗ ត្រូវធ្វើការសម្តែងតួ "កិច្ចប្រជុំ" បញ្ជាក់ ៖ ការសម្តែងតួ គឺផ្តោតទៅលើខ្លឹមសារប្រធានបទនីមួយៗ មិនមែនដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំឡើយ។ • អ្នកសម្របសម្រួល ៖ – សង្ខេបខ្លឹមសារប្រធានបទនីមួយៗ តាមរយៈការបង្ហាញខ្លឹមសារមេរៀន – ប៉ុន្តែត្រូវបង្ហាញ និងពន្យល់ត្រួសៗបំផុត ព្រោះសិក្ខាកាមបានយល់ដឹងច្រើនមកហើយ តាមរយៈ "ការសម្តែងតួ"។	
១០នាទី	**៤. ការឆ្លុះបញ្ចាំង** អ្នកសម្របសម្រួល ៖ តាមរយៈការពិភាក្សាមួយព្រឹកពេញនេះដោយចាប់ផ្តើមពី ៖ • គ្រោះមហន្តរាយជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារ • ការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់និង • ឧបករណ៍ប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់ក្រោយគ្រោះមហន្តរាយ – តើមានអ្វីខ្លះដែលថ្មីសម្រាប់លោកលោកស្រីក្នុងមេរៀននេះ? – តើមានចំណុចណាខ្លះដែលលោក លោកស្រី អាចយកទៅអនុវត្តនៅឃុំសង្កាត់ របស់លោក លោកស្រី?	

រយៈពេល	ដំណាក់ និងវិធីសាស្ត្រ	ធនធាន
៥នាទី	**៥. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន** • អ្នកសម្របសម្រួល សន្និដ្ឋានសម្រាប់មេរៀនទាំងមូល ៖ – កុមារងាយនឹងរងគ្រោះជាងគេក្នុងស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ – ផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់មានន័យថា៖ ~ សួរសំណួរឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ~ ធានាថាគ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដឹងពីការទទួលខុសត្រូវរៀងៗខ្លួន ~ ធានាថាសហគមន៍របស់ខ្លួនរឹងមាំអាចដោះស្រាយបញ្ហា និងឆាប់ត្រឡប់មកសភាពដើមវិញ និងពង្រឹងសម្ព័ន្ធភាពសហគមន៍ (កែប្រែការសង្គ្រោះបន្ទាន់ឱ្យទៅជាឱកាស) – គ.ក.ន.ក អាចជួយសហគមន៍បានដោយប្រាប់ពីរបៀបដែលពួកគាត់ត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់ – ការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះមហន្តរាយ គឺធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់និងសហការជាមួយសមាជិក គ.ក.ន.ក	

ឯកសារ ២.១.១

សំណួរមួយចំនួនជាជំនួយក្នុងការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់គ្រោះទឹកជំនន់[1]

- សំណួរទី១ដល់៨ ជាជំនួយនៅក្នុងការកសាងផែនការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់គ្រោះទឹកជំនន់
- សំណួរទី៩ ជាជំនួយក្នុងការកសាងផែនការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះទឹកជំនន់(មុនពេលរដូវវស្សា)

សំណួរ	**ការឆ្លើយតបមួយចំនួន**
១. តើប្រជាជនដែលនៅតំបន់ដែលរងគ្រោះដោយទឹក ជំនន់ដឹងពីរបៀបដែលរក្សាទុកឯកសារ(សំបុត្រកំណើត ប្លង់ដី សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ឱ្យមានសុវត្ថិភាពដើម្បី ងាយស្រួលរកនៅពេលមានទឹកជំនន់ឬទេ?	• យកកិច្ចប្រជុំភូមិដើម្បីជូនដំណឹងដល់ប្រជាពលរដ្ឋពីសារៈសំខាន់នៃបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន និងរក្សាបញ្ជីទាំងនោះទុកឱ្យមានសុវត្ថិភាព។ ពន្យល់ពួកគាត់ពីការលំបាកប្រសិនបើសំបុត្រទាំងនោះបាត់បង់។
២. តើមានស្ត្រីប៉ុន្មាននាក់ដែលទំនងជាសម្រាលនៅក្នុងរដូវភ្លៀង?	• បង្កើតជាតារាងឈ្មោះរបស់ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះទាំងអស់ព្រមទាំងទីកន្លែងដែលគាត់រស់នៅ (ក្នុងភូមិណា?) • ពិពណ៌នាពីចម្ងាយពីផ្ទះរបស់គាត់ទៅមណ្ឌល សុខភាព និងលក្ខខណ្ឌនៃចម្ងាយផ្លូវនោះក្នុងរដូវភ្លៀង និងពេលមានទឹកជំនន់។ • ពិភាក្សាជាមួយបុគ្គលិកសុខាភិបាលដើម្បីធានាថាស្ត្រីមានគត៌ទាំង អស់អាចទៅមណ្ឌលសុខភាពដើម្បីពិនិត្យផ្ទៃពោះ សម្រាលនៅមណ្ឌលសុខភាពនិង ថែទាំសុខភាពក្រោយពេលសម្រាលនៅអំឡុងពេលរដូវភ្លៀង និងទឹកជំនន់។ – តើនរណាគួរជួយ ឬទៅជាមួយគាត់? – តើអាចមានសេវាសុខភាពចល័តរៀបចំឡើងឬទេ – តើស្ត្រីមានគត៌ទាំងនោះដឹងឬទេថាតើពួកគាត់ត្រូវទៅពិនិត្យផ្ទៃពោះញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា? – តើអ្វីខ្លះដែល គ.ក.ន.ក អាចគាំទ្រពួកគាត់បាន?
៣. តើមានការកំណត់តំបន់ណាមួយដែល មានគ្រោះថ្នាក់(hotspots) នៅពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់ដែរទេ?	• កំណត់តំបន់ដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដោយភាពកង្វក់នៅពេលដែលមានទឹកជំនន់មកដល់ (តំបន់រ៉ែ តំបន់ធ្វើជី និងកន្លែងចាក់សម្រាម ។ល។) • ធ្វើការជាមួយសមាជិកសហគមន៍ ដើម្បីធានាថាពួកគាត់រក្សាទុកជី និងសារធាតុគីមីផ្សេងៗឱ្យមានសុវត្ថិភាពល្អ

[1] នេះជាឧទាហរណ៍ដែលទាក់ទងទៅនឹងគ្រោះទឹកជំនន់ទោះបីជាយ៉ាងនេះក៏ដោយដំណើរការដូចគ្នានេះអាចយកទៅធ្វើតាមក្នុងការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ភាពអាសន្នផ្សេងៗទៀត។សំណួរខ្លះៗអាចត្រូវសម្រួលទៅតាមហានិភ័យនៅក្នុងឃុំរបស់លោក លោកស្រី។

សំណួរ	ការឆ្លើយតបមួយចំនួន
៤. តើមានសមាជិកណាម្នាក់ក្នុងសហគមន៍ តាមដាន កម្រិតទឹកឡើង ឬស្រកនោះទេ?	• ធ្វើការជាមួយមេភូមិដើម្បីធានាថាមានការតាមដានកម្រិតទឹកជាប្រចាំហើយ – ធានាថាព័ត៌មាននេះត្រូវបានកត់ទុក និងរាយការណ៍ជាប្រចាំជូនថ្នាក់ស្រុក និងថ្នាក់ខេត្ត – កំណត់កំរិតសំខាន់ជាយុត្តិសាស្ត្រដែលគួរកំណត់ការចាប់ផ្តើមនៃការផ្លាស់ប្តូរទីតាំង និងជម្លៀស។
៥. ទីទួលសុវត្ថិភាព • តើអ្នកមានក្រណាត់កៅស៊ូ ធុងជ័រ គ្រែ។ល។ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ជម្រកបណ្តោះអាសន្នដែរឬទេ? • តើមានបង្គន់គ្រប់គ្រាន់ទេនៅលើទីទួលសុវត្ថិភាព? (បង្គន់មួយសម្រាប់មនុស្ស ២០នាក់)? • តើពួកគាត់អាចទទួលបានទឹកស្អាតដែរឬទេ? តើមានអាងលាងដៃដែលមាន សាប៊ូទុកនៅជាប្រចាំដែរឬទេ? • តើអ្នកគួរដាក់វត្ថុសំខាន់ៗនៅក្នុងកន្លែងត្រឹមត្រូវហើយឬនៅ? • តើអ្នកអាចដាក់ម្ហូបអាហារបានត្រឹមត្រូវហើយឬនៅ? • តើអ្នកអាចទុកអាហារសម្រាប់សត្វពាហនៈបានត្រឹមត្រូវហើយឬនៅ? • តើអ្នកមានទុកកន្លែងទំនេរខ្លះសម្រាប់ជាកន្លែងលេងរបស់កុមារ និងកន្លែងសុវត្ថិភាពរបស់កុមារ។	• ធ្វើការជាមួយមេភូមិ ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយប្រជាពលរដ្ឋអំពី ៖ – តើទីទួលសុវត្ថិភាពនៅឯណា?ដីទួល? – តើការជន្លៀសនឹងធ្វើតាមរបៀបណា? តើយើងគួរប្រមូលប្រជាពលរដ្ឋមកពីតំបន់ណាខ្លះ? – តើអ្វីខ្លះដែលប្រជាពលរដ្ឋគួរយកតាមខ្លួន? – តើពួកគាត់គួរតែទុកផ្ទះចោលឱ្យមានសុវត្ថិភាពតាមរបៀបណា? – តើពួកគាត់រក្សាទុកឯកសារសំខាន់ៗតាមរបៀបណា? (បញ្ជីកំណើត ប្លង់ដី ។ល។) – ធានាថាមានការអនុវត្តអនាម័យបានត្រឹមត្រូវដូចជាលាងដៃជាមួយសាប៊ូ និងមានបង្គន់ប្រើប្រាស់នៅទីទួលសុវត្ថិភាព – ធានាថាពួកគាត់ទទួលបានទឹកដែលមានសុវត្ថិភាព – ធានាសម្ភារៈផ្គត់ផ្គង់ការរៀនសូត្រជាមូលដ្ឋានអាចរកបាន – រៀបចំថ្នាក់រៀន និងកន្លែងលេងដែលមានសុវត្ថិភាពសម្រាប់កុមារ ដែលត្រូវជម្លៀសទៅទីសុវត្ថិភាព – ធានាថាពួកគាត់ទទួលបានការថែទាំសុខភាពជាមូលដ្ឋាន កំណត់សម្គាល់ ៖ – សាលារៀនគួរតែជាជម្រើសចុងក្រោយក្នុងការធ្វើការសម្រេចចិត្តក្នុងការជម្លៀស ឬផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែង។ ដោយសារតែការផ្លាស់ប្តូរនេះធ្វើឱ្យបង្អាក់នូវប្រព័ន្ធអប់រំ។
៦. តើសមាជិកសហគមន៍ រួមទាំងកុមារដឹងថាតើអ្វីដែលពួកគេត្រូវការក្នុងករណីមានភាពអាសន្នដែរឬទេ?	• ផ្តល់ឱ្យសមាជិកសហគមន៍នូវព័ត៌មានគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់។ • លើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគាត់រៀបចំគ្រឿងប្រដាប់មុន ពេលរដូវភ្លៀង • លើកទឹកចិត្តឱ្យពួកគាត់ពិភាក្សាជាមួយកុមារ

សំណួរ	ការឆ្លើយតបមួយចំនួន
	កំណត់សម្គាល់ ៖ – សាប៊ូដុំយ៉ាងហោចណាស់មានធុងទឹកពីរ មួយសម្រាប់ដឹកទឹក និងមួយទៀតសម្រាប់ផ្ទុកទឹក ខោអាវ សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរគ្រាប់ពូជសម្រាប់ការដាំដុះ លើកក្រោយទៀត។
៧. ទឹក និងអនាម័យ • តើទួលសុវត្ថិភាពមានទឹកស្អាតសម្រាប់ដាំបាយនិងអនាម័យផ្ទាល់ខ្លួនទេ? • បើសិនជាមិនមានតើពួកគាត់គួរទទួលបានទឹកនៅទួលសុវត្ថិភាពបានតាមរបៀបណា (ដាំទឹក ចម្រោះទឹក ប្រើថ្នាំក្លរ៉ាមីន)? • តើទឹកនៅត្រូវផ្គតផ្គង់ និងរក្សាទុកតាមរបៀបណា? • តើសហគមន៍ដឹងពីរបៀបរក្សាទឹកស្អាតនិងមានសុវត្ថិភាពនៅពេលមានទឹកជំនន់ដែរឬទេ? (ធុងទឹកធំៗដើម្បីផ្ទុកទឹកឱ្យមានសុវត្ថិភាព? ធុង ចម្រោះ ថ្នាំក្លរ៉ាមីន បើសិនជាដាំទឹកតើមានអុស ធ្យូង ឬហ្គាស ឈើគូស និង ដែកកេស គ្រប់គ្រាន់ដែរឬទេ? • តើស្ត្រី និងកុមារទាំងអស់ដឹងពីគ្រោះថ្នាក់នៃសុខភាពដោយសារជម្ងឺនានានៅពេលទឹកជំនន់ដែរឬទេ?(គ្រុនចាញ់ គ្រុនឈាម រាគរូសស្រួចស្រាវ រាមូល ពស់ចឹក) • តើពួកគាត់មានកំណាត់ប្លាស្ទិកគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ ជម្រកបណ្តោះអាសន្នរបស់ពួកគាត់ដែរឬអត់។	• ធ្វើការជាមួយតំណាងគ្រូពេទ្យដើម្បី ៖ – ផ្តល់ព័ត៌មានពីគ្រោះថ្នាក់នៃការមិនមានអនាម័យ និងវិធីការពាមួយចំនួន(ទឹកអណ្តូងមានមេរោគ សារៈសំខាន់នៃការដាំទឹកចម្រោះទឹក និងដាក់ថ្នាំក្លរ៉ាមីន លាងដៃជាមួយសាប៊ូមុនពេលញ៉ាំបាយ ពេលរៀបចំអាហារក្រោយចេញពីបង្គន់ក្រោយពេលប៉ះពាល់សត្វនិងក្រោយពេលលាងគូទកូន។ល។ – ត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តអនាម័យចម្បង (key hygiene practice) ព្រមទាំងការប្រដាប់ប្រដាមួយចំនួនដូចជាតើមានម៉ាស៊ីនបូមទឹក និងឧបករណ៍ចម្រោះទឹកនៅដំណើរការល្អឬទេ? តើបង្គន់ថៃទាំបានស្អាតឬទេ? តើមានសាប៊ូនៅអាងលាងដៃដែរឬទេ? – ផ្សព្វផ្សាយពីរបៀបរក្សាទឹកស្អាត (ដាំទឹកចម្រោះទឹក និងដាក់ថ្នាំក្លរ៉ាមីន) • ធានាថាបុគ្គលិកផ្នែកសុខាភិបាលរក្សាបញ្ជីថ្នាំដែលត្រូវការចាំបាច់ឱ្យមាននៅក្នុងដៃនិងដឹងពីរបៀបនិងកន្លែងដែលត្រូវស្នើសុំថ្នាំសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់នៅអំឡុងពេលមានទឹកជំនន់។ – តើសេវាកម្មវេជ្ជសាស្ត្រចល័ត(mobile medical service) អាចធ្វើឡើងនៅពេលបន្ទាន់បានទេ? – តើសម្ភារៈបរិក្ខាពេទ្យនិងថ្នាំពេទ្យការពារបានល្អទេ?
៨. ការបន្តការអប់រំ ៖ ត្រលប់ជាប្រក្រតីឡើងវិញ(ជាការសំខាន់ណាស់ក្នុងការត្រលប់ជាប្រក្រតីឡើងវិញឱ្យបានឆាប់បំផុត ដើម្បីមានការគាំទ្រផ្នែកផ្លូវចិត្ត) – តើកុមារ និងគ្រូនឹងអាចទៅសាលាដោយសុវត្ថិភាព? – តើពួកគេទាំងនោះយល់ពីគ្រោះថ្នាក់	• ធ្វើការជាមួយសមាជិក គ.ក.ន.ក ជាពិសេសអ្នកតំណាងសាលានិងមាតាបិតាសិស្ស ដើម្បីការពារហានិភ័យនានាដែលអាចកើតឡើងនៅពេលធ្វើដំណើរពេលទឹកជំនន់។ • តើយើងគួរធ្វើអ្វីដើម្បីកុំឱ្យមានហានិភ័យនោះកើតឡើង ។ គិតមើលប្រសិនបើថ្នាករៀនអាចរៀបចំនៅទីទួលសុវត្ថិភាព។

សំណួរ	ការឆ្លើយតបមួយចំនួន
ដែលពួកគាត់ត្រូវទៅរៀននៅពេលមានទឹកជំនន់ដែរឬទេ? – តើសៀវភៅសិក្សា(សម្ភារៈសិក្សា គ្រឿងសង្ហារឹមនានា ក្នុងសាលាត្រូវបានការពារបានត្រឹមត្រូវឬទេ? – បើសិនជាមានការជម្លៀសទៅទីទួលសុវត្ថិភាព តើមានរៀបចំសាលាឱ្យកុមាររៀនដែរឬទេ?	
៩. កិច្ចការពារកុមារ • តើមានកុមារកំព្រា កុមារងាយរងគ្រោះ ឬកុមារដែលមិនមានអ្នកអ្នកថែរក្សាដែរឬទេ ហើយតើនរណានឹងថែរក្សាពួកគេ? • តើនរណាជួយពួកគេក្នុងពេលជម្លៀស?	• ធ្វើការជាមួយសមាជិក គ.ក.ន.ក ដើម្បីឱ្យគាត់ដឹងពីតម្រូវការរបស់កុមារកំព្រា និងកុមារងាយរងគ្រោះឬកុមារឯការដែលអាចត្រូវការជំនួយពិសេសណាមួយ។ តែងតាំងអ្នកទទួលខុសត្រូវ ដែលជាអ្នកទទួលបន្ទុកកិច្ចការនារី និងកុមារ។
១០. តើមានផែនការត្រៀមបម្រុងសម្រាប់ការសង្គ្រោះបន្ទាន់រួចរាល់ហើយឬនៅ?	• ធ្វើការជាមួយប្រធានក្រុមប្រឹក្សានិងអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីកសាងផែនការត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ភាពអាសន្នរួមមាន៖ – កំណត់របៀបដែលឃុំនឹងរៀបចំការឆ្លើយតបទៅនឹងគ្រោះទឹកជំនន់ – កំណត់ថាតើនរណានឹងធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់ (សូមមើលតារាងខាងក្រោម១.៦) និងរបៀបដែលអ្នកនឹងចែករំលែកព័ត៌មានជាមួយឃុំខេត្តនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍(អង្គការក្នុងស្រុកនិងអង្គការអន្តរជាតិ) – កំណត់ពីរបៀបសហការណ៍ក្នុងការឆ្លើយតបរបស់ឃុំ (តើនរណានឹងធ្វើអ្វី?) ធានាថាសមាជិកម្នាក់ៗដឹងពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគាត់ និងរបៀបដែលពួកគាត់ចែករំលែកតួនាទី និងភារកិច្ច (នរណានឹងកោះ ហៅការប្រជុំ? ទំនាក់ទំនងជាមួយប៉ូលីស? តើនរណានឹងធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍តើនរណានឹងធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសារដែលរងគ្រោះ។ល។
១០. ផ្សេងៗ • សួរខ្លួនឯងនូវសំណួរផ្សេងៗដែលទាក់ទងទៅនឹងសហគមន៍ របស់អ្នក?	• កំណត់តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវ • បែងចែកការងារក្នុងចំណោមសមាជិកគ.ក.ន.ក

ឯកសារ ២.១.២

បញ្ជីប៉ាន់ប្រមាណបន្ទាន់

(ត្រូវធ្វើនៅអំឡុងពេលពី៤៨ទៅ៧២ម៉ោងបន្ទាប់ពីមហន្តរាយកើតឡើង)

សម្ភាសន៍ការពិភាក្សាក្រុមនិងការអង្កេតបើចាំបាច់

សួរសំណួរឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ៖ ការឆ្លើយតបនឹងភាពអាសន្នឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពចាប់ផ្តើមពីការធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ បន្ទាន់ដោយសហការណ៍ជាមួយ គ.ក.ន.ក។

១. ការកំណត់ព័ត៌មាន	- នៅតាមភូមិ ឃុំ សង្កាត់
២. ចំនួនប្រជាជន ការតាំងទីលំនៅ ការប្តូរទីលំនៅ	- ជំនួនប្រជាជនសរុបដែលបានធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ (ចែកតាមភេទ អាយុ០ដល់ ០៥ឆ្នាំ ០៦ដល់១១ឆ្នាំ ក្មេងជំទង់ មនុស្សពេញវ័យ) ជនដែលរងគ្រោះដោយ មហន្តរាយ (ចែកតាមអាយុ ភេទ ចំនួនអ្នកស្លាប់ អ្នកបាត់ខ្លួន និងអ្នកដែលខូច ខាតផ្ទះសម្បែង)
៣. ការការពារកុមារ	- តើមានកុមារដែលព្រាត់ប្រាស់ឪពុកម្តាយដែរឬទេ? - តើមានក្មេងកំព្រាទេ? - តើនរណាថែរក្សាកុមារកំព្រា កុមារដែលព្រាត់ប្រាស់ឪពុកម្តាយ?
	- តើមានការព្រួយបារម្ភចំពោះសុវត្ថិភាពដែរឬទេ? - តើមានការព្រួយបារម្ភចំពោះកាយសម្បទាដែរឬទេ?
៤. ការអប់រំ	- ចំនួនសាលាដែលអាចប្រើការបានមុនពេលមានគ្រោះមហន្តរាយ (មត្តេយ្យសិក្សា បឋមសិក្សា អនុវិទ្យាល័យ - ចំនួនសាលារៀនដែលត្រូវបំផ្លាញខូចខាត - ចំនួនគ្រូដែលរងគ្រោះដោយមហន្តរាយ - ប្រភេទសម្ភារៈ ឬឧបករណ៍ដែលទទួលរងការខូចខាត - ប្រភេទសម្ភារៈ ឬឧបករណ៍ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអប់រំ - តើសម្ភារៈសម្រាប់ការរៀនសូត្រអាចជួសជុលបានវិញសម្រាប់ការរៀនសូត្រឬទេ?
៥. សុខភាព	- ចំនួនស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ ស្ត្រីបំបៅកូនដោយទឹកដោះ - ចំនួនកុមារអាយុក្រោម០៥ឆ្នាំ - សេវាសុខភាព (មណ្ឌលសុខភាព ផ្គត់ផ្គង់ថ្នាំពេទ្យ និងសម្ភារៈបរិក្ខារពេទ្យ) ដែលសហគមន៍អាចទទួលបាន និងចម្ងាយផ្លូវដែលសហគមន៍ទៅទទួលសេវានោះ - តំណាងបុគ្គលិកសុខាភិបាលនៅមណ្ឌលសុខភាព រួមទាំងឆ្មប - ចំនួនកុមារដែលឆ្លងជំងឺ មានរបួស រាករូស រាកមួល ជំងឺផ្លូវដង្ហើម ជំងឺគ្រុន ឈាម ជំងឺគ្រុនចាញ់ ឬពស់ចឹក។ល។
៦. កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ	- ចំនួនកុមារខ្វះអាហារូបត្ថម្ភដែលបានព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាព (ទទួលបានបទពិសោធន៍អ្វីខ្លះនៅពេលមានគ្រោះទឹកជំនន់កើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់?)

៧. សុវត្ថិភាពស្បៀង	- តើមានផ្សារបើកលក់ឬទេ? - តើផ្ទះនីមួយៗមានស្បៀងសម្រាប់បរិភោគដែរឬទេ? - តើផ្ទះនីមួយៗមានប្រាក់សម្រាប់ទិញស្បៀងដែរឬទេ? - តើផ្ទះនីមួយៗអាចទទួលបានទឹកសុវត្ថិភាពដែរឬទេ? - តើស្បៀងប្រភេទណាដែលអាចរកបាន? - តើអាចរកបានចំណីសត្វឬទេ?
៨. ទីជម្រក និងសម្ភារៈសំខាន់ៗ	- ចំនួនគ្រួសារដែលបាត់បង់ផ្ទះសម្បែង - ចំនួនផ្ទះដែលខូចខាត - ចំនួនគ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងជម្រកបណ្ដោះអាសន្ន (ស្ថានភាពជម្រក[2]) - តើគ្រួសារនានា ស្ត្រី និងកុមារ មានភាពឯកជនឬទេ? តើពួកគេមានសុវត្ថិភាពដែរឬទេ? - តើជម្រកនោះស្ថិតនៅឯណា? - តើនរណាជាអ្នកផ្ដល់ជម្រក? - តើពួកគេមានបង្គន់[3]គ្រប់គ្រាន់ និងកន្លែងលាងដៃសម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នាដែរ ឬទេ? - ការទទួលបានសម្ភារៈដូចជាសម្លៀកបំពាក់សម្រាប់ប្ដូរ ភួយ អនាម័យ កញ្ចប់ សម្រាប់បុរស និងស្ត្រី ធុងទឹក និងគ្រឿងប្រដាប់សម្រាប់ចម្អិន រួមមានដែក កេសជាដើម។ល។
៩. ទឹក និងអនាម័យ	- ការទទួលបានទឹក (ទឹកផឹក ទឹកងូត ទឹកដាំបាយ)[4] - តើមានចែកបន្ទប់ទឹកសម្រាប់ស្ត្រីផ្សេង និងបុរសផ្សេងដែរឬទេ? - តើមានប្រភពទឹកស្អាតសម្រាប់ទឹកផឹកដែរឬទេ? - តើប្រជាពលរដ្ឋត្រូវធ្វើដំណើរឆ្ងាយប៉ុណ្ណាដើម្បីទៅរកទឹក? - តើអ្នកណាជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទឹក? - តើបង្គន់អនាម័យនៅដំណើរការល្អឬទេ? - តើប្រជាពលរដ្ឋបន្ទោរបង់នៅឯណា?
១០.ការឆ្លើយតបរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានាក្នុងពេលមានទឹកជំនន់	បញ្ជីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា (អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ អន្តរជាតិ ភ្នាក់ងារ រដ្ឋាភិបាល) ដែលបានចូលរួមធ្វើអន្តរាគមន៍ តាម ៖ - វិស័យនីមួយៗ - តំបន់ភូមិសាស្ត្រនានា។ គួរមានផែនទីទីតាំងធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីដឹងពីគម្លាត និងការជាន់គ្នា។

[2] បទដ្ឋានរបស់ Sphere បានណែនាំថា ត្រូវមានកន្លែងទំហំ៣.៥ម៉ែ[2] និងទឹក១៥លីត្រសម្រាប់ជម្រករបស់មនុស្សម្នាក់

[3] បទដ្ឋានរបស់ Sphere បានណែនាំថា ត្រូវមានបង្គន់អនាម័យ០១ សម្រាប់មនុស្ស២០នាក់

[4] បទដ្ឋានរបស់ Sphere បានណែនាំថា ត្រូវមានទឹក១៥លីត្រក្នុង០១ថ្ងៃសម្រាប់មនុស្សម្នាក់

ប្លង់មេរៀនទី២
ការថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសារ និង
យន្តការគាំទ្រសហគមន៍

មេរៀនទី២
ការថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសារ និងយន្តការគាំទ្រសហគមន៍

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖ • ពិពណ៌នាបានពីសារៈសំខាន់របស់គ្រួសារ សហគមន៍ និងយន្តការគាំទ្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកុមារ • ទាញបានជាសារជាក់លាក់ដែលពួកគាត់អាចប្រើប្រាស់បាន ដើម្បីនិយាយប្រាប់មនុស្សផ្សេងៗទៀតពីហានិភ័យនៃមណ្ឌលថែទាំ
ខ្លឹមសារមេរៀន	១. មណ្ឌលថែទាំ ខុសពីការគាំទ្រ និងមូលដ្ឋានថែទាំនៅសហគមន៍ ២. ផលជះដ៏យូរអង្វែងនៃមណ្ឌលថែទាំទៅលើការអភិវឌ្ឍកុមារ ៣. សារគន្លឹះក្នុងការផ្លាស់ប្តូរទស្សនៈមនុស្សដែលធ្លាប់យល់ពីមណ្ឌលថែទាំ
រយៈពេល	១ ម៉ោង
សម្ភារៈ	ករណីសិក្សា និងការបញ្ចាំងស្លាយ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិក គ.ក.ន.ក ផ្នែកទី ២ មេរៀនទី២ ទំព័រ៣៣ និងឯកសារជំនួយស្មារតី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាក្រុមធំ និងក្រុមតូច

ដំណើរការសម្របសម្រួល

រយៈពេល	**ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ**	**ធនធាន**
១០នាទី	**១. សេចក្តីផ្តើម និងគោលបំណង** • នៅក្នុងមេរៀននេះយើងនឹងបរិយាយអំពីនិន្នាការដែលមានសារៈសំខាន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចំពោះការកើនឡើងនៃចំនួនរបស់កុមារនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ សារៈសំខាន់របស់គ្រួសារ សហគមន៍ និងយន្តការគាំទ្រសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកុមារ។	
៣០នាទី	**២. ករណីសិក្សាពីការថែទាំកុមារនៅក្នុងគ្រួសារ និងនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ** • អ្នកសម្របសម្រួលណែនាំពីករណីសិក្សា(ឯកសារ២.២) ដែលក្រសួងសង្គមកិច្ចការងារអតីតយុវជន និងយុវនីតិសម្បទាបានធ្វើឡើងពីតរិយាបថដែលមាននៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបង្ហាញពីព័ត៌មានសំខាន់ៗស្តីពីមណ្ឌលថែទាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ • បន្ទាប់មកអ្នកសម្របសម្រួលបែងចែកសិក្ខាកាមជាក្រុមតូចៗ អានឯកសារ និងពិភាក្សាសំណួរដូចខាងក្រោម ៖ – តើមានព្រឹត្តិការណ៍អ្វីខ្លះ ដែលលេចឡើងក្នុងអត្ថបទករណីសិក្សា? – តើការថែទាំកុមារក្នុងមណ្ឌលជាជម្រើសល្អដែរឬទេ? ហេតុអ្វី? – ហេតុអ្វីបានជាមណ្ឌលថែទាំនាំទុក្ខដល់ការអភិវឌ្ឍកុមារ? – តើ គ.ក.ន.ក អាចធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីលើកកម្ពស់ការថែទាំកុមារជាមួយគ្រួសារ? • អ្នកសម្របសម្រួលដឹកនាំពិភាក្សាក្រុមធំទៅលើចំនុចសំខាន់ៗខាងលើ។	

	• ប្រសិនបើ អង្គហេតុដែលពួកគាត់ផ្តល់ជាយោបល់មិនទាន់បានត្រឹមត្រូវទេនោះ៖ អ្នកសម្របសម្រួលអាចឱ្យសិក្ខាកាមមើលទៅផ្នែកដែលមាននៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ពិត • សំណួរខ្លះៗ ដែលជួយឱ្យការពិភាក្សាមានលក្ខណៈកាន់តែផុសផុលគឺ ៖ – តើអ្វីដែលធ្វើឱ្យអ្នកភ្ញាក់ផ្អើល? – តើអ្វីដែលអ្នករៀនបានថ្មីហើយអ្នកមិនដែលដឹងពីមុនមក? • មុនពេលបញ្ចប់ការពិភាក្សា អ្នកសម្របសម្រួលផ្តល់សារគន្លឹះសម្រាប់សិក្ខាកាមប្រើដើម្បីធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកផ្សេងទៀត។ • បទបង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាងការថែទាំកុមារតាមគ្រួសារ និងការថែទាំតាមមណ្ឌល។ អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញខ្លឹមសារនៃភាពខុសគ្នា • សិក្ខាកាមនឹងអានអត្ថបទដែលទាក់ទងនឹងព្រឹត្តិការណ៍ពិត និងពិភាក្សាទាំងអស់គ្នានៅខណៈដែលក្រុមកំពុងតែអាន ពិភាក្សា អ្នកសម្របសម្រួលគួរតែដើរនិងស្តាប់កិច្ចពិភាក្សារបស់ក្រុមទាំងមូល (ដើម្បីមើលថាតើមានការយល់ស្រប និងការជំទាស់) និងមានសំណួមពរអ្វីដែលទាក់ទងនឹងអត្ថបទនេះទេ។ **កំណត់សម្គាល់សម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ៖** • ជាការរកឃើញដ៏សំខាន់មួយដែល ក្រសួងសង្គមកិច្ចការងារ អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទាបានធ្វើការសិក្សាថា ៖ គោលការណ៍ដែលនិយាយថាមណ្ឌលថែទាំគួរតែជាជម្រើសចុងក្រោយ និងជាដំណោះស្រាយបណ្តោះអាសន្នមិនទាន់បានយល់ឱ្យបានទូលំទូលាយនៅក្នុងផ្នត់គំនិតជាទូទៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនោះទេ។ • មនុស្សជាច្រើនយល់ថាមណ្ឌលថែទាំជាដំណោះស្រាយដ៏ល្អមួយ។ ហើយក្រុមប្រឹក្សាខ្លះអាចគាំទ្រគំនិតទាំងនេះ។ ដូចនេះហើយនៅក្នុងការពិភាក្សានេះនឹងមានការជំទាស់ ឬការការពារចំពោះគំនិតដែលថាមណ្ឌលថែទាំជាដំណោះស្រាយបណ្តោះអាសន្ន។ ផ្តោតទៅលើអង្គហេតុនេះ ការស្រាវជ្រាវដែលបានធ្វើឡើង ដែលស្របទៅនឹងការស្រាវជ្រាវរបស់ពិភពលោក។ ការគិតដែលអាចអនុវត្តបានប្រសើរបំផុតនោះ៖ គឺការបញ្ជ្រាបកុមារដែលងាយរងគ្រោះទៅក្នុងសហគមន៍។
១៥ នាទី	**៣. តួនាទីគ.ក.ន.ក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការថែទាំកុមារជាមួយគ្រួសារ** • សំណួរបំផុសគំនិត ៖ – តើលោក លោកស្រី នឹងយកសកម្មភាពអ្វីខ្លះ ទៅអនុវត្តនៅក្នុងឃុំ របស់លោក លោកស្រី ដើម្បីឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរគំនិតទាក់ទងនឹងការថែទាំនៅមណ្ឌល? • បទបង្ហាញពីតួនាទី គ.ក.ន.ក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការថែទាំកុមារជាមួយគ្រួសារ

៥នាទី	**៤. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន** • អ្នកសម្របសម្រួលបង្ហាញពីសារគន្លឹះសម្រាប់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយមនុស្សផ្សេងទៀតដល់សិក្ខាកាម។ "មនុស្សជាច្រើនគិតថាមណ្ឌលថែទាំ ជាដំណោះស្រាយដ៏ប្រពៃសម្រាប់កុមារងាយរងគ្រោះ។ ប៉ុន្តែវាមិនដូចជាការគិតនោះទេ នៅក្នុងករណីខ្លះមណ្ឌលថែទាំអាចនាំទុក្ខទោសដល់ការអភិវឌ្ឍរបស់កុមារទៅវិញទេ។ ថ្ងៃនេះយើងបានពិភាក្សាគ្នាពីការផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានខ្លះៗដល់កុមារដូចជា យឺតយ៉ាវក្នុងការចេះនិយាយស្ដី និងការអភិវឌ្ឍបញ្ញាស្មារតី។ កុមារអាចប្រឈម និងការរំលោភបំពាន ព្រមទាំងកេងប្រវ័ញ្ចកំលាំងពលកម្ម។ការផ្លាស់ប្ដូរអ្នកថែទាំកុមារញឹកញាប់នាំឱ្យមានមានភាពខ្វះចន្លោះនៃសុវត្ថិភាពនៃផ្នែកអារម្មណ៍។ គ.ក.ន.ក មានតួនាទីដ៏សំខាន់ក្នុងការជួយអប់រំអ្នកផ្សេងទៀត និងក្នុងការផ្លាស់ប្ដូរឥរិយាបថរបស់ពួកគេ។" • នេះជាសារគន្លឹះខ្លះៗសម្រាប់ជួយឱ្យលោក លោកស្រីប្រើប្រាស់សម្រាប់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃទៀត។ – កុមារមានសិទ្ធទទួលបានការថែទាំពីគ្រួសាររបស់ពួកគេ – កុមារត្រូវការគ្រួសាររបស់គេសម្រាប់ការការពារ និងការអភិវឌ្ឍ – ការគាំទ្រចាំបាច់ពីក្រុមគ្រួសារក្នុងការថែទាំកុមារគួរតែផ្ដល់ឱ្យដោយភ្ជាប់ជាមួយការគាំទ្រ – បរិយាកាសគ្រួសារដែលសមរម្យនៅក្នុងសហគមន៍ គួរតែរៀបចំឱ្យកុមារដែលគ្រួសាររបស់គេមិនអាចថែទាំពួកគេបាន – មណ្ឌលថែទាំគួរតែជាជម្រើសចុងក្រោយសម្រាប់កុមារដែលត្រូវការដែលត្រូវការការថែទាំជាជម្រើស។ ការថែទាំនៅមណ្ឌលត្រូវតែយកមកប្រើប្រាស់នៅការរស់ស្នង់ជាបណ្ដោះអាសន្នប៉ុណ្ណោះ។ – ការថែទាំកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំចំណាយច្រើនជាងគាំទ្រកុមារឱ្យរស់នៅជាមួយក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ។ • មុនពេលបញ្ចប់មេរៀននេះ សូមប្រាប់ទៅដល់សិក្ខាកាមថា ព្រឹត្តិការណ៍ពិស្ដារអាចរកបាននៅក្នុងធនធានរៀនសូត្រ។	

ឯកសារ ២.២ ÷ ករណីសិក្សា

ការថែទាំកុមារនៅជាមួយក្រុមគ្រួសារជាជាងដាក់ពួកគាត់នៅមណ្ឌលថែទាំ

សូមមេត្តាអានសេចក្តីដកស្រង់ចេញពីការសិក្សារបស់ ក្រសួងសង្គមកិច្ចការងារ អតីតយុវជននិងយុវនីតិសម្បទាស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃការថែទាំកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំ និងធ្វើការជាក្រុមតូចៗដើម្បីពិភាក្សាពីសំណួរមួយចំនួន។ ការថែទាំកុមារដែលងាយរងគ្រោះនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំជាជម្រើសដំបូងរបស់ក្រុមគ្រួសារ និងសហគមន៍ មិនទាន់ត្រូវបានពិចារណាឱ្យបានល្អិតល្អន់នៅឡើយ មិនទាន់បានប្រត្តិបត្តិតាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងពីមាត្រដ្ឋានអប្បរមាពី បំលាស់ប្តូរនៃការថែទាំកុមារនៅឡើយ។ ការថែទាំកុមារនៅក្នុងមណ្ឌលគួរតែជាមធ្យោបាយចុងក្រោយបំផុត និងដំណោះស្រាយជាបណ្តោះអាសន្ន តែគោលការណ៍នេះមិនទាន់បានយល់បានជារួមនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅឡើយ។

☞ **ហេតុអ្វីបានជាការរក្សាកុមារនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំមិនមែនជាជម្រើសល្អបំផុតសម្រាប់កុមារ?**

- ការថែរក្សាកុមារនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំអាចនាំឱ្យមានផលជះជាអវិជ្ជមានចំពោះការអភិវឌ្ឍកុមារ រួមមាន ៖ ការអភិវឌ្ឍសង្គម កាយសម្បទា ប្រាជ្ញា និងអារម្មណ៍ ដែលផលជះនេះនឹងនៅជាមួយពួកគាត់រហូតដល់ធំ។ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា កុមារដែលបានទទួល ការចិញ្ចឹមបីបាច់នៅមណ្ឌលថែទាំអាចទទួលរងទុក្ខពីភាពយឺតយ៉ាវនៃការអភិវឌ្ឍខួរក្បាល ក្រចេះនិយាយ និងភាពយឺតយ៉ាវនៃការលូតលាស់ ផ្នែកកាយសម្បទា ងាយឆ្លងជម្ងឺ និងអាកប្បកិរិយាមិនមានរបៀប និងអាម្មណ៍មិនមានសុវត្ថិភាព។
- ការផ្លាស់ប្តូរអ្នកថែទាំជាញឹកញាប់អាចបង្ករជាផលជះជាអវិជ្ជមានដល់កុមារ ដោយសារតែកុមារត្រូវ ព្យាយាមក្នុងការបង្កើតចំណងអារម្មណ៍ជាមួយអ្នកថែទាំដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរហើយម្តងទៀត។ ក្នុងការកសាងឱ្យមានភាពប្រក្រតី កុមារទាមទារឱ្យភ្ជាប់ចំណងរឹងមាំ ជាមួយអ្នកថែទាំដែលពួកគាត់ នៅបង្កើតឡើងតាំងពីនៅក្នុងផ្ទៃ និងបន្តជីវិតជាកុមារភាពរបស់គាត់។
- មណ្ឌលថែទាំកុមារមានហានិភ័យខ្ពស់ក្នុងការរំលោភបំពានទាំងផ្លូវកាយ និងផ្លូវភេទ។ កុមារភាគច្រើនរងទុក្ខដោយសារតែមិនបានទទួលការយកចិត្តទុកដាក់លើផ្នែកកាយសម្បទា និងអារម្មណ៍ ឬដោយសារត្រូវគេសំឡុត និងត្រូវគេប្រើអំពើហឹង្សាលើ(ដោយអ្នកថែទាំ អ្នកមកសួរសុខទុក្ខ និងកុមារផ្សេងៗទៀត)
- ជាញឹកញាប់កុមារដែលរស់នៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ ក្នុងរយៈពេលវែងជួបប្រទះនូវការលំបាកក្នុងការសម្របខ្លួនទៅក្នុងសហគមន៍វិញនៅពេលដែលពួកគេចេញពីមណ្ឌលថែទាំ។ ជាញឹកញាប់ពួកគេមិនអាចធ្វើអ្វីបានដោយឯករាជ្យ ពួកគេអាចនឹងប្រឈមនឹងការរើសអើងនៅក្នុងសហគមន៍ ជាពិសេសពួកគេខ្វះជំនាញសង្គមដែលជួយពួកគេឱ្យសម្របខ្លួនបានក្នុងការប្រើប្រាស់ជីវិតសហគមន៍របស់ពួកគេ។
- កម្ពុជាមានការថែទាំជាប្រពៃណីដ៏យូរអង្វែងសម្រាប់កុមារដែលងាយរងគ្រោះតាមរយៈសហគមន៍ និងការថែទាំកុមារជាមួយគ្រួសារដែលមានសមាជិកច្រើន ហើយនេះជាកន្លែងអាទិភាពដែលកុមារគំព្រារស់នៅបច្ចុប្បន្ននេះ។ ការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃមណ្ឌលថែទាំនាំឱ្យមានការសឹករិចរិលនៃប្រព័ន្ធថែទាំក្មេងឱ្យនៅជាមួយគ្រួសារ ព្រមទាំងទុកឱ្យកុមារប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់។
- នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមណ្ឌលថែទាំខ្លះប្រឈមនឹងបញ្ហាខ្វះខាតថវិកា។ នេះមានន័យថាកុមារអាចខ្វះខាតអាហារ និងការអប់រំ។ ការរស់នៅក្នុងលក្ខ័ណ្ឌបែបនេះមិនមែនជាការគួរឱ្យពេញចិត្តនោះទេ។ ការខ្វះខាតថវិកាអាចនាំឱ្យមានការប្រើប្រាស់ពលកម្មកុមារដូចជា ការបង្ខំកុមារឱ្យទៅនេសាទ ធ្វើស្រែ និងចំការ ឬទៅ

សម្តែងរបាំបុរាណជូនអ្នកទេសចរទស្សនា ដើម្បីប្រមែប្រមូលថវិកា។ នេះក៏អាចជាហេតុក្នុងការដាក់កុមារនៅក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ ដូចជាការរែអង្គាសប្រាក់សម្រាប់មណ្ឌលថែទាំកុមារនៅពេលយប់។

មានករណីជាច្រើនដែលទាមទារឱ្យមានហត្ថលេខារបស់មេភូមិ ដើម្បីទុកកុមារនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ។ តាមរយៈ ការសិក្សាថ្មីៗនេះដែលបានធ្វើឡើងដោយក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទាបានរកឃើញថាមេភូមិជាច្រើនគាំទ្រការទុកកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំ ដោយពួកគាត់ជឿថាការទុកកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំមានប្រយោជន៍បំផុតចំពោះកុមារ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មានមេភូមិជាច្រើនទៀតបានបង្ហាញពីការគំនិតបើកទូលាយពីការថែទាំកុមារនៅផ្ទះ និងនៅក្នុងសហគមន៍ ដោយគាត់ធ្វើការកត់សម្គាល់ថាជាការជួយមួយយ៉ាងធំ បើថែទាំកុមារនៅជាមួយគ្រួសាររបស់គេ។ ប្រសិនបើមេភូមិទាំងអស់យល់ពីផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាននៃការទុកកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំ និងសារៈប្រយោជន៍នៃការលូតលាស់របស់កុមារក្នុងបរិស្ថានជាមួយក្រុមគ្រួសារនោះ ពួកគាត់អាចភ្ជាប់ការថែទាំកុមារនៅក្នុងសហគមន៍ និងជម្រើសនៃការគាំទ្រនានា ដូចនេះពួកគាត់អាចជួយណែនាំក្រុមគ្រួសារក្រីក្រឱ្យរក្សាកូនៗរបស់គាត់នៅផ្ទះ។

☞ **តើតួនាទីអ្វីខ្លះដែល គ.ក.ន.ក អាចធ្វើបានដើម្បីលើកកម្ពស់ការថែទាំកុមារនៅជាមួយក្រុមគ្រួសារ?**

គ.ក.ន.ក អាចដើរតួយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការជួយការពារកុមារងាយរងគ្រោះ និងគ្រួសាររបស់គេ ព្រមទាំងធានាថាកុមារទាំងអស់ធំធាត់នៅក្នុងគ្រួសារ និងសហគមន៍។ ខាងក្រោមនេះជាសកម្មភាពមួយចំនួនដែល គ.ក.ន.ក អាចធ្វើបាន ៖

- ប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន និងសារគន្លឹះនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ពិត ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ មេឃុំ សហគមន៍ និង ក្រុមគ្រួសារពីផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានពីការរក្សាកុមារនៅមណ្ឌលថែទាំ និងសារៈប្រយោជន៍ដែលកុមាររីកលូតលាស់ជាមួយគ្រួសារនិងសហគមន៍របស់ពួកគេ។
- ប្រសិនបើកុមារមិនត្រូវបានថែទាំឱ្យសមរម្យនៅក្នុងបរិស្ថានគ្រួសារ ប្រហែលដោយសារតែសេចក្តីស្លាប់ ឬជម្ងឺធ្ងន់ធ្ងរនៃអ្នកថែទាំដំបូង ហើយកុមារត្រូវការការថែទាំពិសេសដែលគ្រួសារមិនអាចផ្តល់ឱ្យបាន ឬកុមារទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ឬការរំលោភបំពានផ្លូវភេទនៅក្នុងគ្រួសារ ត្រូវយកកុមារទៅសេវាសង្គមដែលសមរម្យមួយដោយសហការណ៍ជាមួយការិយាល័យសង្គមកិច្ចការងារ អតីតយុទ្ធជននិងយុវនីតិសម្បទាថ្នាក់ស្រុក។
- រៀបចំការថែទាំកុមារនៅសហគមន៍ជាបណ្តោះអាសន្ន រួមមានការរក្សាកុមារនៅជាមួយក្រុមគ្រួសារគ្រួសារកុមារដែលមានសមាជិកច្រើន ឱ្យសាច់ញាតិថែទាំ ឬការថែទាំជាកូនធម៌អាចជាហានិភ័យភ្លាមៗសម្រាប់កុមារ រួមជាមួយកុមារដែលត្រូវគេបោះបង់ ក្នុងការសហការណ៍ដ៏ជិតស្និតជាមួយអាជ្ញាធរ ដែលពាក់ព័ន្ធ និងការិយាល័យសង្គមកិច្ចការងារ អតីតយុទ្ធជននិងយុវនីតិសម្បទាថ្នាក់ស្រុក។
- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយការិយាល័យសង្គមកិច្ចការងារ អតីតយុទ្ធជននិងយុវនីតិសម្បទាថ្នាក់ស្រុក ថ្នាក់ខេត្ត និងអង្គការនានា ក្នុងការជួយគាំទ្រកុមារដែលបានចាកឆ្ងាយពីគ្រួសារទៅរស់នៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ ឱ្យសម្របខ្លួនមកនៅជាមួយគ្រួសារ និងសហគមន៍បានវិញ។ ទាំងនេះរួមមាន ការធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណភាពរួចរាល់របស់គ្រុមគ្រួសារ ការត្រៀមគ្រួសារសម្រាប់ការវិលត្រឡប់ ត្រៀមធនធានដើម្បីឆ្លើយតបតាមតម្រូវការរបស់គ្រួសារ និងការធ្វើការចុះសួរសុខទុក្ខក្រុមគ្រួសារដែលកូនៗរបស់ពួកគាត់ទើបតែបានវិលត្រលប់ចូលក្នុងក្រុមគ្រួសារវិញ។

- ក្នុងករណីគ្រួសារងាយរងគ្រោះ គាំទ្រគ្រួសារនោះក្នុងការពង្រាងផែនការសេវាសង្គមដោយដាក់ពួកគាត់ក្នុងទំនាក់ទំនងដែលងាយរកសម្រាប់ការគាំទ្រសង្គម និងក្នុងកម្មវិធីផែនការមូលដ្ឋានផ្សេងៗទៀតដើម្បីធានាថា ការគាំទ្រពិតជាចាំបាច់ណាស់ក្នុងការការពារកុមារដោយមិនចាំបាច់ឱ្យពួកគេឃ្លាតឆ្ងាយពីក្រុមគ្រួសារឡើយ។
- ពង្រឹងបណ្តាញនានា ជាមួយសេវាគាំទ្រមូលដ្ឋាន រួមមាន អង្គការនានា វត្តអារាម និងបណ្តាញផ្សេងៗទៀត ដើម្បីឱ្យបណ្តាញទាំងនេះគាំទ្រក្រុមគ្រួសារកុមារមុនពេលមានការបែកបាក់កើតឡើង។
- តស៊ូមតិសម្រាប់មេភូមិដើម្បីលើកទឹកចិត្ត និងគាំទ្រមាតាបិតាក្នុងការថែទាំកូនៗរបស់គាត់នៅផ្ទះជាជាងបញ្ជូនកូនគាត់ទៅនៅក្នុងមណ្ឌលថែទាំ។
- ប្រើប្រាស់សៀវភៅអាស័យដ្ឋានសេវាកម្មជាតិសម្រាប់អ្នកដែលរងគ្រោះនៅពេលដែលស្វែងរកការគាំទ្រសម្រាប់គ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះជម្រើសផ្សេងទៀតក្រៅពីមណ្ឌល ប្រើប្រាស់មូលនិធិសង្គមការពារកុមារដើម្បីគាំទ្រពីតម្រូវការរបស់កុមារងាយរងគ្រោះ និងក្រុមគ្រួសាររបស់ពួកគេ។
- ប្រមូល និងវិភាគព័ត៌មានពីកុមារដែលងាយរងគ្រោះនៅក្នុងឃុំរបស់គាត់ និងធានាថាបញ្ហារបស់កុមារត្រូវយកមកឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងផ្នែការអភិវឌ្ឍន៍ និងវិនិយោគឃុំ។

ប្លង់មេរៀនទី៣

ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីឱ្យមាន ឥទ្ធិពលទៅលើអ្នកដទៃ

	ប្លង់មេរៀនទី ៣ **ការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីឱ្យមានឥទ្ធិពលទៅលើអ្នកដទៃ**
គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖ • កំណត់បានបញ្ហាជាយុទ្ធសាស្ត្រដែលមានឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារងាយរងគ្រោះនៅក្នុងសហគមន៍របស់ពួកគេ។ • បង្កើតហេតុផលមួយ(បញ្ហា តម្រូវការ សំណើសកម្មភាព និងលទ្ធផលរំពឹងទុក) ដើម្បីស្វែងរកមតិគាំទ្រសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមារដែលងាយរងគ្រោះ។ • ជ្រើសរើសសារដែលច្បាស់លាស់ និងមានប្រយោជន៍រួមទាំងរបាយការណ៍របស់ពួកគេសម្រាប់អ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។ • កំណត់អ្នកពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗ ក្នុងការរៀបចំបណ្តាញជាមួយពួកគាត់ដើម្បីឱ្យមានឥទ្ធិពលក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាដែលមានឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារងាយរងគ្រោះ។
ខ្លឹមសារមេរៀន	• កំណត់បញ្ហាជាយុទ្ធសាស្ត្រស្វែងរកមតិគាំទ្រដោយ ផ្អែកលើភស្តុតាង ដើម្បីមានឥទ្ធិពលលើការសម្រេចចិត្តរបស់អ្នកផ្តល់ធនធានឬអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។
រយៈពេល	១ម៉ោង ៤៥នាទី
សម្ភារៈ	ក្រដាសពណ៌ ហ្វឺត ស្កុត កន្ត្រៃ ក្រដាសធំ កាំបិត និងការបញ្ចាំងស្លាយ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់សមាជិក គ.ក.ន.កផ្នែកទី ២ មេរៀនទី៣ ទំព័រ ៧១ ធនធានរៀនសូត្រ
វិធីសាស្ត្រ	ការបំផុសគំនិត ការពិភាក្សាក្រុមធំ បទបង្ហាញ ការពិភាក្សាក្រុមតូច ការដើរទស្សនាតាមក្រុម និង ការសម្តែងតួ ការឆ្លុះបញ្ចាំង

ដំណើរការសម្របសម្រួល ÷

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
១០នាទី	**១. សេចក្តីផ្តើម** • រំលឹកតួនាទីសំខាន់របស់ គ.ក.ន.ក ៖ – កំណត់រកគ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះបំផុតនៅក្នុងឃុំ សង្កាត់ – វិភាគ និងរកមើលអ្វីដែលនៅបង្កប់ពីក្រោយបញ្ហា – និងរៀបចំការផ្តល់សេវាសង្គម។ • តាមរយៈ ការវិភាគបញ្ហាដែលរួមចំណែកទៅដល់ភាពងាយរងគ្រោះរបស់ស្ត្រី និងកុមារ គ.ក.ន.ក អាចយល់ដឹងយ៉ាងច្បាស់ពីតម្រូវការ និងអាចស្នើសុំអន្តរាគមន៍ ដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយក្នុងមូលដ្ឋានចំពោះការព្រួយបារម្ភមួយចំនួន។ គ.ក.ន.ក ត្រូវធ្វើការតស៊ូមតិជំនួសមុខឱ្យស្ត្រី និងកុមារងាយរងគ្រោះទាំងឡាយ ដើម្បីគៀរគរធនធានពីអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗដែលអាចរួមជាកម្លាំងក្នុងការនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរនៅមូលដ្ឋាន។	

<table>
<tr><th>រយៈពេល</th><th>ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ</th><th>សម្ភារៈ</th></tr>
<tr><td></td><td>នៅក្នុងមេរៀនផ្តោតពីរបៀបដែល គ.ក.ន.ក អាចទាញយកទិន្នន័យ ដើម្បីកំណត់ និងវិភាគពីបញ្ហាជាយុត្តិសាស្ត្រដែលមានឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមាររងគ្រោះ។ មើលពីរបៀបដែលលោក លោកស្រីអាចរៀបចំគំនិត ទៅក្នុងហេតុផលដ៏សមរម្យមួយដើម្បីស្វែងរកមតិគាំទ្រសម្រាប់ស្ត្រី និងកុមាររងគ្រោះ និងដើម្បីមានឥទ្ធិពលក្នុងការបែងចែកធនធាន ពីអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។
• បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលនឹងបង្ហាញពីគោលបំណងនៃមេរៀន។</td><td></td></tr>
<tr><td>៦០ នាទី</td><td>២. កំណត់បញ្ហាជាយុទ្ធសាស្ត្រ
ដើម្បីធ្វើការផ្តល់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ ទាមទារឱ្យមានការកំណត់នូវបញ្ហាជាយុទ្ធសាស្ត្រជាក់លាក់ ដើម្បីលោក លោកស្រី រៀបចំផែនការឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការ និងកំណត់បាននូវធនធាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការគាំទ្រសកម្មភាពរបស់លោក លោកស្រី។

ការពិភាក្សាក្រុមតូច និងការពិពណ៌នាលទ្ធផលពិភាក្សា
• អ្នកសម្របសម្រួលចែកសិក្ខាកាមពិភាក្សាតាមឃុំនិងសួរខាងក្រោម ៖ (១០នាទី)
– តើក្នុងឃុំលោក លោកស្រីមានគ្រួសារណាខ្លះដែលងាយរងគ្រោះជាងគេ?
– ចាត់អាទិភាពគ្រួសារ ដែលត្រូវធ្វើអន្តរាគមន៍ចំនួន៣។
– ចម្លងអាទិភាពគ្រួសារដែលរងគ្រោះទាំងបីចូលក្នុងតារាងទី១
<table>
<tr><th>អាទិភាពគ្រួសារងាយរងគ្រោះ និងបញ្ហាដែលជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារ</th><th>មូលហេតុ</th><th>ភស្តុតាង ឬអំណះអំណាង</th><th>តើត្រូវធ្វើអ្វីដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា?</th><th>តើមាននរណាខ្លះចូលរួមដោះស្រាយ? ដោយវិធីណា?</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
• បន្ទាប់ពីចាត់អាទិភាព សិក្ខាកាមពិភាក្សាបន្តនូវសំណួរខាងក្រោម (៣០នាទី) ៖
– ហេតុអ្វីបានជាលោក លោកស្រី ថាគ្រួសារទាំងនោះ ជាគ្រួសារដែលងាយរងគ្រោះជាងគេ? (អ្នកសម្របសម្រួលគួរផ្តោតសំខាន់ទៅលើបញ្ហាដែលដែលប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រី និងកុមារ)
– តើមានអ្វីជាភស្តុតាង ឬសំអាង? (ព័ត៌មានពីណាខ្លះ?)
– តើលោក លោកស្រី ត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា និងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចាំបាច់របស់គ្រួសារ ដែលងាយរងគ្រោះជាងគេនៅក្នុងឃុំរបស់លោក លោកស្រី?
– តើនរណាខ្លះអាចជួយគាំទ្រសកម្មភាពទាំងនោះ? នរណាខ្លះអាចអាចជួយ</td><td></td></tr>
</table>

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	ឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ? – តើលោក លោកស្រី ត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីប្រាស្រ័យទាក់ទងចំពោះពួកគាត់ និងកៀរគរការគាំទ្រពីពួកគាត់? • សិក្ខាកាមអង្គុយពិភាក្សាតាមក្រុម ដែលមកពីឃុំជាមួយគ្នាពិភាក្សា និងបំពេញតារាងទី១។ • ក្រុមនីមួយៗ ពិពណ៌នាលទ្ធផលពិភាក្សានៅតាមជញ្ជាំង ដោយទុកសមាជិកម្នាក់ដើម្បីបង្ហាញ និងឆ្លើយតបនូវសំណួរផ្សេងៗរបស់អ្នកដើរទស្សនា។ (២០នាទី) **កំណត់ចំណាំសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល** • ចំណុចសំខាន់គឺផ្តោតជាដំបូងលើការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យ ដើម្បីកំណត់គ្រួសារងាយរងគ្រោះ • បង្កើតហេតុផលជាក់លាក់ដែលអាចប្រើសម្រាប់ស្វែងរកមតិគាំទ្រ(ដើម្បីមានឥទ្ធិពលទៅអ្នកដទៃ) និង កៀរគរធនធាន។ • វិភាគរកហេតុផលដែលបង្កប់ក្នុងបញ្ហា និងផលប៉ះពាល់មុននឹងធ្វើសំណើអំពីសកម្មភាពដំណោះស្រាយ (ច្បាស់លាស់)។ • ការសំខាន់បំផុតនោះគឺដើម្បីស្វែងរកដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះ និងកៀងគរការគាំទ្រសម្រាប់សកម្មភាព និងដំណោះស្រាយ។ • តើមានទិន្នន័យអ្វីខ្លះ អាចឱ្យលោក លោកស្រី កំណត់ពីគ្រួសារ ដែលងាយរងគ្រោះបំផុត ? • តើលោក លោកស្រី មានដែលប្រើទិន្នន័យពី ផែនទីសេវាសង្គមតារាងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា ប្រព័ន្ធព័ត៌មានគ្រប់គ្រាងការអប់រំ ប្រព័ន្ធព័ត៌មានដើម្បីធ្វើការកំណត់ពីបញ្ហាអាទិភាពដែរឬទេ ?	
៣០នាទី	**៣. ការតស៊ូមតិដើម្បីសេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌** លោក លោកស្រីបានពិភាក្សារួចហើយនូវចំណុចសំខាន់ៗខាងលើ។ ដើម្បីផ្តល់សេវាសង្គមប្រកបដោយសមធម៌ លោក លោកស្រីត្រូវការនូវធនធាន និងកំណត់បាននូវអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដូចជា អ្នកផ្តល់ធនធាន អ្នកជួយផ្នែកបច្ចេកទេស។ ដូច្នេះត្រូវរកវិធីសាស្ត្រ និងមធ្យោបាយនានា ដើម្បីស្វែងរកការគាំទ្រ(ការតស៊ូមតិ)។ **សំណួរបំផុសគំនិត និងបទបង្ហាញ** • ដូចម្តេចដែលហៅថាការទាក់ទាញមតិគាំទ្រ ឬការតស៊ូមតិ? • តើដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពតស៊ូមតិ ឬទាក់ទាញមតិគាំទ្របាន យើងត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ? • បទបង្ហាញស្តីពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការតស៊ូមតិ និងវដ្តនៃការតស៊ូមតិ	

រយៈពេល	ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ	សម្ភារៈ
	កំណត់ចំណាំ ៖ • ចំពោះ គ.ក.ន.ក ការតស៊ូមតិ គឺជាឧបករណ៍ដើម្បីធានាថាស្ត្រី ឬកុមារ និងជនងាយរងគ្រោះនៅក្នុងសហគមន៍ ដែលជាទូទៅ គឺជាអ្នកដែលបាត់ប្រៀបមានមធ្យោបាយយល់ដឹងអំពីអ្វីមួយ ឬទទួលបាននូវឱកាសក្នុងការទទួលបានសេវាសាធារណៈនានា។	
១០ នាទី	**៤. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន** • អ្នកសម្របសម្រួលធ្វើការបូកសរុបមេរៀន	

តារាងទី១ ÷ កំណត់គ្រួសារងាយរងគ្រោះ បញ្ហា តម្រូវការ និងដំណោះស្រាយ

គ្រួសារងាយរងគ្រោះ និងបញ្ហា ដែលជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី និងកុមារ	មូលហេតុជាមូលដ្ឋាន ដែលរួមចំណែកដល់បញ្ហា	តើត្រូវធ្វើអ្វីដើម្បី ដោះស្រាយបញ្ហា?	តើមាននរណាទៀតដែលត្រូវចូលរួម ដោះស្រាយ? ដោយវិធីណា?

ប្លង់មេរៀន

ការសន្និដ្ឋានបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល

ប្លង់មេរៀន
ការសន្និដ្ឋានបញ្ចប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល

គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់នៃមេរៀននេះសិក្ខាកាមនឹងអាច ៖ • រំលឹកឡើងវិញ និងទាញយកចំណុចរៀនសូត្រវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល • វាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គ
ខ្លឹមសារមេរៀន	• ចំណុចសំខាន់ៗនៃគ្រប់មេរៀន • វាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គ
រយៈពេល	៦០នាទី
សម្ភារៈ	• ក្រដាសផ្ទាំងធំ ក្រដាសពណ៌ ហ្វឺត ស្កុត និងទម្រង់វាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គ
វិធីសាស្ត្រ	• ការរំលឹកមេរៀន និងការបំពេញព័ត៌មានវាយតម្លៃ
សកម្មភាពសម្របសម្រួលមេរៀន	

រយៈពេល	**ជំហាន និងវិធីសាស្ត្រ**	**សម្ភារៈ**
០៥នាទី	**១. បង្ហាញសេចក្ដីផ្ដើម និងគោលបំណងមេរៀន** • **សេចក្ដីផ្ដើម** ៖ ក្នុងផ្នែកនេះ យើងពិនិត្យអំពីលទ្ធផលនៃការសិក្សាឡើង វិញ ដោយធ្វើការរំលឹកមេរៀនទាំងមូលឡើងវិញដើម្បីការបង្កើនការចងចាំ រួច ហើយយើងនឹងវាយតម្លៃវគ្គ តាមរយៈការស្វ័យវាយតម្លៃ។ • **គោលបំណងមេរៀន** ៖ បង្ហាញគោលបំណងមេរៀនខាងលើ។	
៣០នាទី	**២. ការងារក្រុមអំពីការរំលឹកមេរៀន** • អ្នកសម្របសម្រួលចែកសិក្ខាកាមជា៤ក្រុម (ក្រុមដដែល) • ក្រុមនីមួយៗ កំណត់អ្វីដែលចេះច្បាស់ជាងគេ(មានទំនុកចិត្ត)មួយចំណុច និងការលំបាក(គ្មានទំនុកចិត្ត)មួយចំណុចនៃវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលទាំងមូល • ក្រុមនីមួយៗ បង្ហាញការលំបាក(ចំណុចគ្មានទំនុកចិត្ត)ដល់ក្រុមធំ) • អ្នកសម្របសម្រួលឱ្យក្រុមដទៃទៀតជួយបកស្រាយ ផ្អែកលើអ្វីដែល ក្រុមមានទំនុកចិត្ត • អ្នកសម្របសម្រួលជួយបំភ្លឺបន្ថែម បើក្រុមមិនអាចឆ្លើយបាន • អ្នកសម្របសម្រួលដឹកនាំអនុវត្តដូចនេះរហូតដល់អស់ក្រុម។	
១៥នាទី	**៤. ការវាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល** • អ្នកសម្របសម្រួលចែក និងពន្យល់ទម្រង់វាយតម្លៃ អ្នកចូលរួម បំពេញទម្រង់វាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គរៀងខ្លួន	
១០នាទី	**៥. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន** • អញ្ជើញអ្នកចូលរួមមួយចំនួន បង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍ចំពោះវគ្គ • ពិធីបិទវគ្គ	

ទម្រង់វាយតម្លៃបញ្ចប់វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាល

១. តើវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលនេះឆ្លើយតបនឹងគោលបំណងដែលបានកំណត់កម្រិតណា? សូមគូសសញ្ញា ✓ ក្នុងប្រអប់ខាងក្រោម ៖

☐ មិនឆ្លើយតបសោះ   ☐ បានបន្តិចបន្តួច   ☐ បានគួរសម   ☐ បានច្រើន   ☐ ឆ្លើយតបទាំងស្រុង

២. តើមេរៀន ឬផ្នែកណាដែលសំខាន់បំផុតសម្រាប់អ្នក?

....

....

....

៣. តើមេរៀន ឬផ្នែកណាដែលសំខាន់តិចតួចសម្រាប់អ្នក?

....

....

....

៤. សូមគូសសញ្ញា✓ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោមនូវកម្រិតយល់ដឹងរបស់អ្នកពីវគ្គនេះ ៖

ផ្នែក	ខ្សោយណាស់	ខ្សោយ	មធ្យម	ល្អ	ល្អណាស់
ប្រធានបទ ឬខ្លឹមសារមេរៀន					
ដំណើរការ ឬវិធីសាស្ត្រ ឬឧបករណ៍					
អ្នកសម្របសម្រួល					
ទីកន្លែង					

៥. សូមបង្ហាញពីការរីកចម្រើននៃចំណេះដឹងរបស់អ្នក ដោយគូសរង្វង់មូលលើលេខនៃខ្នាតដូចខាងក្រោម ៖

បញ្ជាក់ ៖ ១ = គ្មានការរីកចម្រើនសោះ   ១០ = រីកចម្រើនទាំងស្រុង

ក). មុនពេលចូលវគ្គ   ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០

ខ). ក្រោយពីបញ្ចប់វគ្គ   ១ ២ ៣ ៤ ៥ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០

៦. តើចំណុចណាខ្លះ ដែលអ្នកពេញចិត្តបំផុតក្នុងវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលនេះ?

....

....

....

៧. សំណូមពរ និងយោបល់ផ្សេងៗ

....

....